

**КОМПЛЕКС МАТЕРІАЛІВ
ДЛЯ ЗАНЯТЬ ОБРАЗОВОТВОРЧОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ**

Н. В. Яковлева

Аплікація

Конспекти занять

для роботи з дітьми

4 - 5 років

- ★ Календарне планування
- ★ Конспекти 18 занять
- ★ Тематична ігротека
- ★ Розминка для рук
- ★ Фізкультхвилинки
- ★ Методичні поради

КОМПЛЕКС МАТЕРІАЛІВ
ДЛЯ ЗАНЯТЬ ОБРАЗОВОТВОРЧОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Н. В. Яковлева

Аплікація

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

УДК 372.3:376.36

ББК 74.102:74.3

Я47

Серія «Комплекс матеріалів для занять образотворчою діяльністю»

Яковлева Н. В.

Я47 Аплікація. Конспекти занять для роботи з дітьми 4—5 років.— Х.: Ранок. — 64 с.

ISBN 978-611-540-186-4

У посібнику подано план-програму з образотворчої діяльності дітей середнього дошкільного віку та орієнтовні конспекти занять з аплікації. Конспекти містять докладні технологічні карти, а також дидактичні розвивальні ігри з тем і вправи з розвитку мовлення, математики й ознайомлення з довкіллям. Це сприяє підвищенню інтересу малюків до занять і виникненню творчої атмосфери.

Для вихователів і методистів дитячих дошкільних закладів, учителів початкової школи та студентів педагогічних ВНЗ.

УДК 372.3:376.36

ББК 74.102:74.3

Найпростіший і найдоступніший спосіб створення художніх робіт, що зберігають реалістичну основу зображення, — це *аплікація*. Доступність зумовлена простотою прийомів виконання й можливістю вільно маніпулювати готовими предметами. Основними ознаками аплікації є силуетність, площинне (іноді об'ємно-рельєфне) подання образу, сполучення колірних плям, які доповнюють одна одну.

Аплікаційна діяльність чотирирічних дітей є дуже ефективним засобом їхнього гармонійного й різнобічного розвитку. Творча робота розвиває мислення та моторику рук, сприяє формуванню сенсорних уявлень і розвитку мовлення, пробуджує фантазію, активізує спостережливість, виховує волю, розвиває окомір, відчуття форми й кольору. Заняття аплікацією сприяють інтенсивнішому розумовому, моральному, естетичному й емоційному розвитку, формуванню в дітей першого досвіду пошукової, творчої та спільної діяльності. Малюки з великим зацікавленням залюбки виконують вправи, що спонукають їх порівнювати й зіставляти, знаходити спільне і відмінне, виділяти головне і другорядне, складати ціле й ділити його на частини.

Діти цього віку успішно виконують завдання, які розвивають відчуття цілого, форми, кольору, простору, рівноваги, єдності, міри. Маніпулюючи готовими формами, малята можуть викладати не тільки предметні зображення, але й нескладні сюжети, що допомагає розвивати образне бачення та зв'язне мовлення, а також формувати навички сюжетного малювання.

Поданий методичний посібник містить поквартальний тематичний план і розробки 16 занять, спрямованих на різнобічний розвиток творчої особистості 4–5-річних дітей. Кожне заняття запропоноване у вигляді докладного плану-конспекту, який водночас залишає широке поле для творчих варіацій дорослих.

У ході описаних нижче занять педагог реалізує такі **завдання**:

- формування зацікавленості аплікаційною діяльністю, процесом створення аплікації шляхом викладання на папері предметних і сюжетних композицій різного змісту й ступеня складності;
- розвиток точності зорового сприйняття, сенсорно-моторного інтелекту, аналітико-синтетичних процесів і здатностей комбінувати, перетворювати, знаходити спільне і відмінне, порівнювати й зіставляючи вирізані форми з натурою або одну

- з іншою, а також розвиток відчуття цілого, форми, кольору, ритму, простору, рівноваги;
- набування досвіду складати ціле з окремих частин, однакових і відмінних за кольором, розміром, формою, конфігурацією; об'єднувати окремі фігури спільним змістом;
 - формування найпростіших технічних навичок аплікаційних операцій:
 - викладання,
 - складання цілого шляхом прикладання,
 - приєднання однієї частини до іншої,
 - намазування клеєм,
 - приклеювання,
 - легкого притискання ганчірочкою,
 - вирізання чого-небудь ножицями,
 - розрізання квадратів по діагоналі,
 - зрізання кутів у прямокутника,
 - виконання скісних зрізів,
 - створення аплікації шляхом обривання;
 - тренування вміння орієнтуватися на великому і малому просторі аркуша, рівномірно розміщувати однорідні елементи по всій площині або в центрі аркуша та сміливо переміщуватися по площині аркуша;
 - формування початкових навичок творчої діяльності, уміння працювати усвідомлено й цілеспрямовано;
 - формування початкових навичок спільної діяльності:
 - працювати разом з іншими,
 - помічати дії сусіда,
 - охоче допомагати іншим знаходити потрібні деталі;
 - спонукання дітей до активного спілкування з педагогом, одне з одним, зв'язного розповідання нескладними реченнями, а також до словесної творчості й імпровізації.

Поданий посібник працює в комплексі з розробками занять із ліплення й малювання. Педагоги можуть узяти за основу вміщену в ньому систему занять і доповнити її, беручи до уваги зацікавлення дітей і сформовані в них раніше зорові уявлення та набуті навички. Викладені нижче конспекти занять тісно пов'язані з іншими предметами й дають змогу використати готовий матеріал із дидактичними іграми, інтелектуальними казками, різноманітними техніками вирізання й способами створення образу з частин.

ПЛАН-ПРОГРАМА З ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (АПЛІКАЦІЯ) у середній групі дошкільників

I КВАРТАЛ	
ВЕРЕСЕНЬ Лексичні теми: Осінь. Вересень. Садовина, городина. Квіти	
1-й тиждень	3-й тиждень
Заняття 1. Погода. Колективна аплікація «Краплі зі смуг»	Заняття 2. Деревя восени. Колективна обривна аплікація «Ліс»
ЖОВТЕНЬ Лексичні теми: Жовтень. Сезонний одяг. Іграшки	
Заняття 3. Осінній одяг. Перші вирізання «Косиночка для Інночки»	Заняття 4. Іграшки. Конструювання «Повітряна кулька»
ЛИСТОПАД Лексичні теми: Листопад. Будинок. Гриби	
Заняття 5. Будинки. Конструювання «Будинок із геометричних фігур»	Заняття 6. Гриби. Обривна аплікація «Грибочки-боровички»
II КВАРТАЛ	
ГРУДЕНЬ Лексичні теми: Зима. Новий рік	
Заняття 7. Новий рік. Колективна аплікація «Гірлянда зі смуг»	Заняття 8. Зима. Модульна аплікація «Сніговик»
СІЧЕНЬ Лексичні теми: Січень. Тварини. Вулиця. Місто	
Заняття 9. Місто. Силуетне вирізання. Колективне панно «Зимовий парк»	Заняття 10. Риби. Конструювання «Рибка з трикутників»
ЛЮТИЙ Лексичні теми: Лютий. Прикраси	

Закінчення таблиці

Заняття 11. Зима. Аплікація зі смуг «Візерунчаста сніжинка»	Заняття 12. Прикраси. Конструювання «Крижаний кристал»
III КВАРТАЛ	
БЕРЕЗЕНЬ Лексичні теми: Весна. Тварини навесні. 8 березня	
1-й тиждень	3-й тиждень
Заняття 13. Весна. Квіти. Колективна силуетна аплікація «Первоцвіти в траві»	Заняття 14. Тварини. Конструювання «Жабеня з трикутників»
КВІТЕНЬ Лексичні теми: Квітень. Космос. Транспорт	
Заняття 15. Космос. Конструювання «Місяцехід із кругів»	Заняття 16. Транспорт. Силуетне вирізання «Транспорт»
ТРАВЕНЬ Лексичні теми: Травень. Птахи. Фабрики. Крамниці	
Заняття 17. Птахи. Сюжетна обривна аплікація «Курчата на лужку»	Заняття 18. Крамниці. Фабрики. Колективна аплікація з елементами малювання. Силуетне вирізання «Ласощі»

Примітка. Під час колективних занять педагог може використовувати такі прийоми:

- викликати дітей для наклеювання деталей на спільний аркуш у міру того, як вони виконують роботу (перший зробив — наклеїв, другий зробив — наклеїв...);
- викликати дітей до спільного аркуша командами (спочатку команда «Гноми», а потім — «Ліліпути»), групами (перша — група дівчаток, а далі група хлопчиків), парами (першими йдуть клеїти Руслан із Марійкою), за колірними (геометричними, казковими та ін.) ознаками (йдуть клеїти лише ті діти, які роблять аплікацію із синіми квітами, з квадратами, із зайцями);
- наклеювати ланцюжком, коли вся група буде готова до цього;
- наклеює той, хто відгадає загадку, шараду тощо;
- діти приносять готові роботи, прикладають їх до виділеного місця, а приклеює вже дорослий...

І КВАРТАЛ

ВЕРЕСЕНЬ

Заняття 1. Погода

Тема. Колективна аплікація «Краплі зі смуг».

Мета: учити дітей користуватися клеєм ПВА (або на початковому етапі клейстером); навчати вирізати однакові смуги з цілого шматка; ознайомлювати з технікою безпеки під час роботи з ножицями; формувати навички усної лічби й уміння розрізняти поняття «багато» і «мало»; розвивати бажання здійснювати сюжетно-ігровий задум, впевненість у своїх можливостях, здатність керувати своїми діями; виховувати любов до образотворчої діяльності.

Обладнання: зразок готової роботи, репродукції картин на тему «Золота осінь. Дощ», білий аркуш формату А4 із зображенням хмари (із чорного паперу), ножиці, клей ПВА, прямокутний аркуш синього паперу (5 × 10 см), вологі серветки з тканини, клейонка, жорсткий пензлик і посудина для клею, картки із зображеннями дощички, сонечка, веселки для кожної дитини.

Попередня робота. Спостереження за погодою, робота із загадками про дощик, описування «осінніх» репродукцій.

ХІД ЗАНЯТТЯ

Тематична ігротека

Дидактична гра «Дощик, сонечко, веселка»

Вихователь роздає дітям по три картки із зображеннями дощички, сонечка, веселки й розповідає: *«Насунула дощова хмара на дитячий майданчик. Полився на малят холодний дощ. Але в хмаринці було мало дощу. Засвітило сонечко, і в небі з'явилася барвіста веселка»*. Вихователь просить дітей дібрати до розповіді малюнки.

«Що було спочатку? Покажіть картку. (Діти підіймають картку з крапелькою.) Що було після того, як дощик закінчився? (Малюки підіймають картку із сонечком.) Кого розбудило сонечко? (Показування картки з веселкою.)». Далі педагог повторює казку, а діти в потрібні моменти показують картки.

Мотивація

Усім малятам, щоб рости, потрібно добре їсти й пити водичку. Щоб рости, квітам, травичці, деревам — усім рослинам теж потрібна водичка. Без води рослини в'януть і сохнуть. Квіти, які ростуть у нашій групі, поливаємо ми з вами. А хто поливає рослини в лісі? Авжеж, дощик! Зробімо разом дощові крапельки й допоможемо хмаринці полити цілий ліс!

Розминка для рук «Дощик»

- Імітувати бризки, відштовхуючи по черзі кожний палець від великого;
- постукати пальчиками по столу, імітуючи стукіт дощу;
- скласти з долоньок парасольку, імітувати, як вона відкривається й закривається;
- плавно рухаючи долоньками, імітувати калюжі, що хвилюються на вітрі (дмухаємо на них);
- перетворити долоньки на гумові чобітки, які «чалапають» по калюжах (поверхні столу).

Фізкультхвилинка «Крапельки»

Вітер крила розпускає —

Раз-два-три.

(Обертання руками.)

Краплі із хмарин зриває

Задля гри.

(Підймання-опускання рук.)

І летять-летять дощинки вниз малі.

(Нахили тулуба.)

Краплі скачуть по калюжах, по землі!

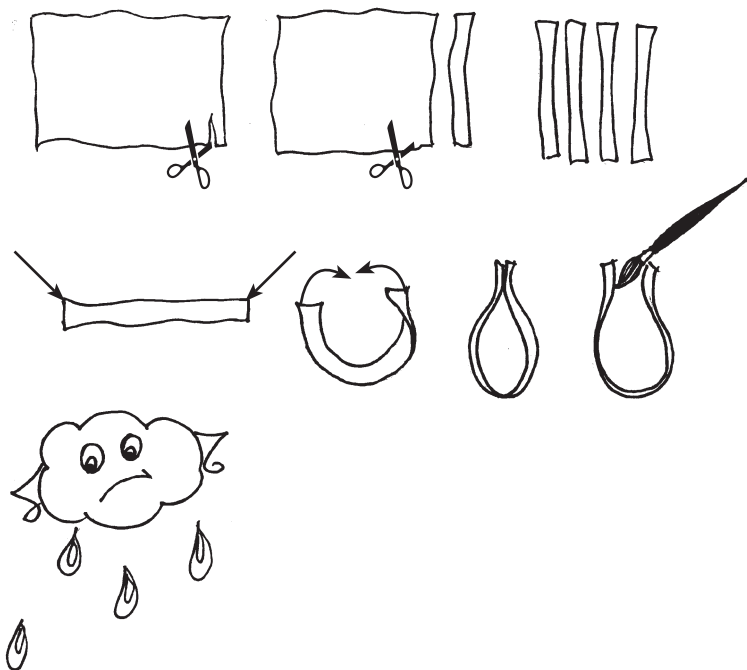
(Стрибки на місці з присіданнями.)

Практична робота

Вихователь дає кожній дитині в одну ручку аркуш синього паперу, у другу — ножиці.

1. Відкрийте «голодному крокодилчикуві» (ножицям) пащу та вставте в неї правий бік аркуша. Яку форму має цей аркуш?
2. Відріжте смужку паперу, стуливши ножиці — «крокодилчикову пащу».
3. Так само відріжте ще стільки смужок, на скільки вистачить паперу, сил і бажання.
4. Візьміть одну зі смужок і покажіть її краї (кінці).
5. Скільки було синіх прямокутників: багато чи мало? (*Мало. Хтось відповів: «Один».*) Скільки стало смуг? (*Багато. Хтось зможе полічити.*) Скільки в одній смужки кінців? (*Два.*) Покажіть.

6. А тепер «познайомимо» обидва кінці один з одним: один кінець іде в гості до другого. Так смужка склалася навпіл.
7. Тепер один кінець смужки змажте клеєм. Для цього вмочіть пензлик у посудину з клеєм і нанесіть його на поверхню смужки. Після цього другий кінець притисніть до першого (другий кінець вирішив оселитись у першого). Вийшла крапелька.
8. Зробіть з усіх нарізаних смужок крапельки.
9. Кожну крапельку, змазавши її клеєм, приклейте під хмаринкою, яка чекає на своїх малят-крапельок.
10. Сухою ганчірочкою промокніть надлишки клею.

Підсумок заняття

Заняття 2. Деревя восени

Тема. Колективна обривна аплікація «Ліс».

Мета: формувати навички обривання паперу; учти складати зображення з окремих частин; далі вчити працювати з клеєм ПВА; ознайомлювати з поняттями «лице» і «зворот» кольорового паперу; формувати вміння орієнтуватись у просторі; розвивати здатність співпереживати й радіти з результатів спільної праці;

спонукати до взаєморозуміння; виховувати ініціативність, старанність, інтерес до занять аплікацією; продовжувати ознайомлювати дітей із деревами рідного краю, а також із сезонними змінами в природі; прищеплювати бережне ставлення до природи.

Обладнання: зразок готової роботи, картинки із зображеннями дерев і листя, половина аркуша ватману, клей ПВА, жорсткий пензлик і посудина для клею, смужка коричневого паперу (6 × 3 см), по 1/16 аркуша червоного, жовтого, помаранчевого, синього та зеленого кольору (прямокутники), вологі серветки з тканини, клейонка, картки із зображеннями половинок листків (листок, розрізаний навпіл) дуба, клена, берези.

Попередня робота. Загадування загадок про дерева. Бесіда про дерева рідного краю.

ХІД ЗАНЯТТЯ

Тематична ігротека

Дидактична гра «З'єднай половинки листків»

Вихователь роздає малятам по три розрізані навпіл листочки. Діти їх перемішують. Далі педагог демонструє зразки цілого листя й пропонує малюкам скласти зі своїх половинок цілі листочки.

Мотивація

Діти, подивіться на чистий аркуш ватману. За кілька хвилин ви його не впізнаєте, тому що ми перетворимо його на осіннє узлісся! Пригадаймо, що росте на узліссі? (Кущі, дерева, трава...) Зараз ми створимо узлісся за допомогою аплікації. Наші ручки перетворять шматочки кольорового паперу на дерева, листя, траву, хмари.

Розминка для рук «Дерево»

- Імітувати за допомогою рук ріст дерева з маленької насінини;
- підняти руки, імітуючи крону дерева;
- зігнути верхівку дерева під поривами вітру праворуч і ліворуч;
- імітувати тремтіння листя від подуву легкого вітерцю (повороти кистей рук у швидкому темпі);
- показати листопад.

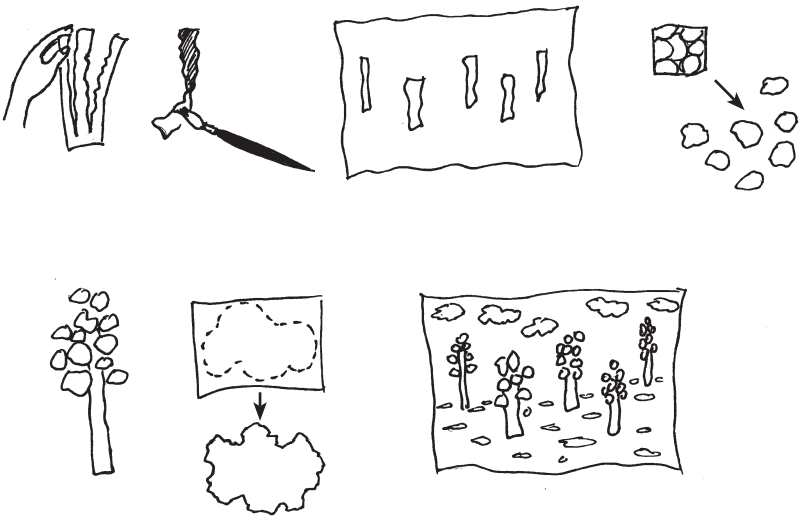
Фізкультхвилинка «Деревеце»

Вирили ми ямку,	(Імітація копання.)
В ямку — насінинку.	(Присідання.)
Поливали зранку,	(Робота кистей рук.)

Щоб росла рослинка. (Потягнулися вгору.)
 Ану, друже, не барися —
 Нахилися, потягнися!

Практична робота

1. Знайдіть коричневий прямокутник паперу, відірвіть від нього смужку.
2. Змажте клеєм смужку на зворотному — білому — боці (щоб не заплутувати дітей, поки що не треба давати їм двобічний папір).
3. Поки клей не висох, приклейте свою смужку на ватман. (Кожна дитина підходить до вихователя зі змазаною клеєм смужкою та приклеює її на вказане місце.) Вийшли стовбури дерев.
4. Відірвіть від кожного кольорового листка (крім синього) шматочок, змажте його клеєм і приклейте навколо свого стовбура (під керівництвом педагога). Вийшла крона.
5. Від синього прямокутника відірвіть шматочок, змажте клеєм білий бік і приклейте над деревами. Вийшла хмара.
6. Кольорові шматочки, які залишилися, змажте клеєм і приклейте під деревами. Вийшла земля з опалим листям.
7. Сухою ганчірочкою промокніть надлишки клею.

Підсумок заняття

Обговорення роботи.

Заняття 3. Осінній одяг

Тема. Перші вирізання «Косиночка для Інночки».

Мета: формувати навички роботи з ножицями; продовжувати вирізати смуги; ознайомлювати з прийомами «перетворення» смуг на квадрати й поняттями «центр аркуша», «вертикальне і горизонтальне розташування аркуша»; продовжувати знайомство з геометричними фігурами; учить складати візерунки з геометричних фігур (прямокутник, квадрат); формувати навички усної лічби; розвивати спостережливість, створювати умови для самовираження дітей; виховувати терплячість, емоційне ставлення до результату роботи.

Обладнання: хустки для демонстрації, зразок виробу, жовтий прямокутник (10 × 7 см), червоний прямокутник (10 × 7 см), клей ПВА, жорсткий пензлик і посудина для клею, клейонка, волога серветка з тканини, таця для обрізків, ножиці, для кожної дитини лялька або пупс і її/його косиночка.

Попередня робота. Бесіда про осінній одяг, види головних уборів.

ХІД ЗАНЯТТЯ

Тематична ігротека

Дидактична гра «Хусточки»

Діти по-різному зав'язують ляльці хусточку: під підборіддям, на шиї як шарфик, на голові по-піратськи, як слинявчик.

Мотивація

У дитячий садок Інночка надягла свою найулюбленішу косиночку — з вишитими візерунками. Це бабуся зробила косиночку такою гарною. Дівчинка підстрибом бігла в дитсадок і не помітила, як зачепилася косиночкою за гілку. Коли Інночка роздягалась у своїй групі, то вона побачила, що частина вишитого візерунка на косиночці розпустилась. Дівчинка дуже засмутилася. Так шкода косиночки! І що скаже їй бабуся?! Зарадьмо разом Інночиному лиху: «вишиймо» на хусточці візерунок за допомогою аплікації.

Розминка для рук «Вишивальниці»

- Змотувати нитки в клубок;
- втягати нитку в голку;
- імітувати вишивання хусточки.

Фізкультхвилинка «Косиночка»

Ми отак хустинку прали:
В теплу воду опускали,
У холодній полоскали
І старанно віджимали.

Ще й струснули — раз-два-три! —
І повісили вгорі.

(Імітація прання.)

(Нахили.)

(Обертання кистями рук.)

(Імітація.)

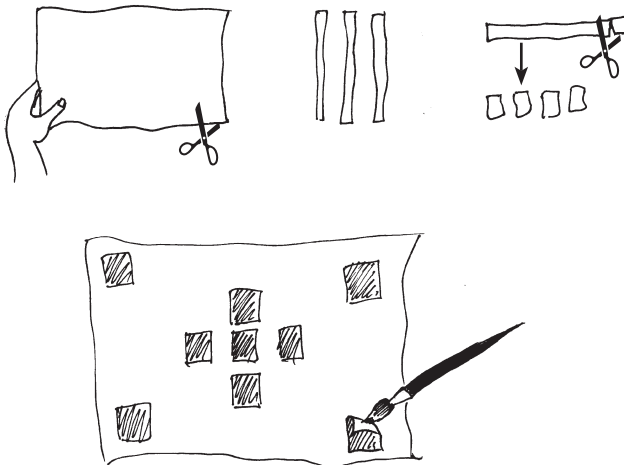
(Махи руками.)

(Потягнулися на носочках.)

Практична робота

Вихователь дає кожній дитині в одну руку ножиці, у другу — прямокутник паперу червоного кольору.

1. Відкрийте «голодному крокодильчикові» (ножицям) пащу і вставте в неї правий бік прямокутника.
2. Відріжте смужку, стуливши «пащу крокодильчика».
3. Так само відріжте кілька смужок.
4. Усі смужки розріжте на маленькі квадратики.
5. На жовтому аркуші викладіть візерунок із квадратиків: у кожному куточку по квадратику, посередині аркуша також покладіть квадратик, навколо центрального квадрата розташуйте квадрати-пелюстки: угорі, унизу, ліворуч і праворуч. (Останнє завдання — для дітей, які легко виконали попередні дії.)
6. Кожний квадратик приклейте на те ж місце, де він лежить. (Нагадати дітям, що змазувати клеєм потрібно білий бік паперу.)
7. Сухою ганчірочкою промокніть надлишки клею.

Підсумок заняття

Виставка робіт.

Заняття 4. Іграшки

Тема. Конструювання «Повітряна кулька».

Мета: закріплювати вміння дітей користуватися клеєм ПВА; вводити терміни «ціле» і «частини»; формувати вміння ділити ціле на частини, конструювати ціле з частин, доповнювати аплікацію графічними зображеннями; навчати читати технологічні карти; продовжувати ознайомлювати з іграшками; формувати навички усної лічби; розвивати вміння орієнтуватись у просторі; виховувати доброзичливість і уважність.

Обладнання: зображення повітряної кульки, повітряна кулька, технологічна карта виготовлення повітряної кульки, половинка альбомного аркуша, овали різних кольорів (на кожну дитину по одному: висота — 7 см, ширина — 4 см), клей ПВА, жорсткий пензлик і посудина для клею, клейонка, волога серветка, ножиці, чорний фломастер.

Попередня робота. Загадки про іграшки.

ХІД ЗАНЯТТЯ

Тематична ігротека

Дидактична гра «Ким працює іграшка?»

Дорослий запитує в дітей: «Яка іграшка “працює” подушкою? (М'яка, плюшева.) Яка іграшка “працює” моделлю у вашому перукарському салоні? (Лялька.) Які іграшки їдять приготовану вами їжу? (Пупси, ляльки, звірятка та ін.) Яка іграшка перевозить пісок у пісочниці? (Машинка, вантажівка.) Які іграшки ви використовуєте як будівельний матеріал, коли граєтесь у будівельників? (Кубики, пірамідку, конструктор.)...»

Мотивація

Чи ви пам'ятаєте, як маленький Паць ходив на день народження до ослика Іа? Він так поспішав віднести свій подарунок — повітряну кульку, що не помітив каменя на дорозі, спіткнувся і впав. А коли Паць отямився, він побачив, що кулька лопнула і від неї залишилося тільки декілька клптиків. Допоможіть Пацеві врятувати кульку, щоб він зміг подарувати її ослику!

Розминка для рук «Повітряна кулька»

- Підкидати кульку кінчиками пальців;
- підкидати кульку долонями;
- підкидати кульку ліктями;
- підкидати по черзі лівим і правим плечима.

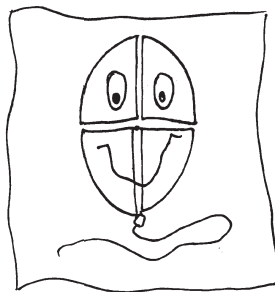
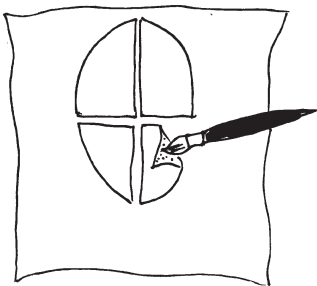
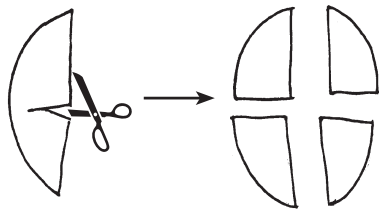
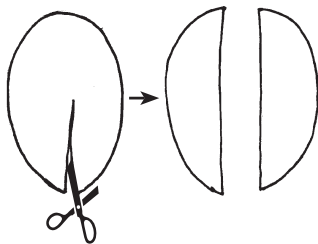
Фізкультхвилинка «М'яч»

М'ячик від землі відбили,
Не лінуючись присіли,
Підняли над головою,
Покрутили над собою.

Практична робота

Вихователь роздає дітям по одному овалу, розрізаному на 4 частини, потім розрізає один овал на чотири частини. (При цьому він каже: «Отакою була ціла кулька, і ось такою вона стала, коли лопнула».)

1. На скільки частин розлетілася кулька? Складіть частини кульки так, щоб вона стала цілою. Розташуйте кульку по середині аркуша.
2. Приклейте кожну частину кульки, змазуючи білий бік паперу.
3. Сухою ганчірочкою промокніть надлишки клею.
4. Фломастером домалюйте оченята, ротик і мотузочку з вузликом.

Підсумок заняття

Обговорення робіт. Виставка.

ЛИСТОПАД

Заняття 5. Будинки

Тема. Конструювання «Будинок із геометричних фігур».

Мета: знайомити дітей із видами будівель; учити вирізати трикутники з квадратів; формувати навички усної лічби, уміння орієнтуватися на площині та бачити предмет у цілому; продовжувати ознайомлювати з геометричними фігурами; виховувати терплячість, емоційне ставлення до процесу творчої діяльності й результатів роботи, здатність співпереживати.

Обладнання: технологічна карта поетапного виконання будиночка, квадрати та прямокутники різного кольору й розміру (великий і маленький квадрати, великий і маленький прямокутники), кружечок діаметром 2 см, половинка альбомного аркуша, клей ПВА, пензлик і посудина для клею, клейонка, чорний фломастер, ножиці, таця для обрізків, волога і суха серветки, зображення землянки, куреня, хати, палацу.

Попередня робота. Читання та обговорення казки «Троє поросят». Бесіда про різноманітні будинки.

ХІД ЗАНЯТТЯ

Тематична ігротека

Дидактична гра «Що було раніше? Що тепер?»

Вихователь показує дітям картки із зображеннями землянки, мазанки, хати під стріхою, цегляного будинку, куреня, намету, хмарочоса, палацу й запитує: «Які оселі люди будували раніше? Якими матеріалами вони користувались? Із чого зроблена мазанка? (Глина, солома.) Дерев'яний будинок? (Колоди, дошки.) Із чого зроблений курінь? (Гілки, солома.) А які будинки люди будують тепер? З яких матеріалів? Хто мешкав у мазанці? У цегляному будинку? палаці? курені? Де зручніше рибалці: у наметі чи в курені? Чому?..»

Мотивація

Вирішили поросята побудувати собі дачу, щоб відпочивати там у вихідні. Думали вони, думали, як спорудити дачний будиночок, із яких матеріалів його зробити. І знову почали сперечатися. Та так нічого й не вирішили. І тоді найрозумніше порося запропонувало: а звернімося ми до малюків, в архітектурне бюро. Вони нам придумують дуже міцний, зручний будиночок. А ми його по-

тим побудуємо. Тож виконаймо замовлення поросят і зробимо для них гарний, затишний і міцний будиночок за допомогою аплікації. Старайтеся, адже вони можуть узяти за зразок будь-яку хатку, яку ви вигадаете!

Розминка для рук «Від землянки до палацу»

- Зображуємо землянку (округлюємо кисті рук, прикладаючи долоньки одну до одної);
- складаємо долоньки курінцем (ставимо долоньки під кутом одну до одної, торкаючись зап'ястями й утворюючи маленький трикутник);
- показуємо хатку (ставимо долоньки під кутом одну до одної, не торкаючись зап'ястями й утворюючи трикутник середнього розміру);
- демонструємо палац (ставимо долоньки під кутом одну до одної, розводячи навіть ліктики й утворюючи великий трикутник).

Фізкультхвилинка «Будівництво»

Ми збудуємо з нічого:

Стіни,

(Махи руками.)

Стелю

(Тягнемось вгору.)

І підлогу.

(Нахили.)

Приладнаємо дашок,

(Імітація.)

Зберемо сміття в совок.

(Імітація.)

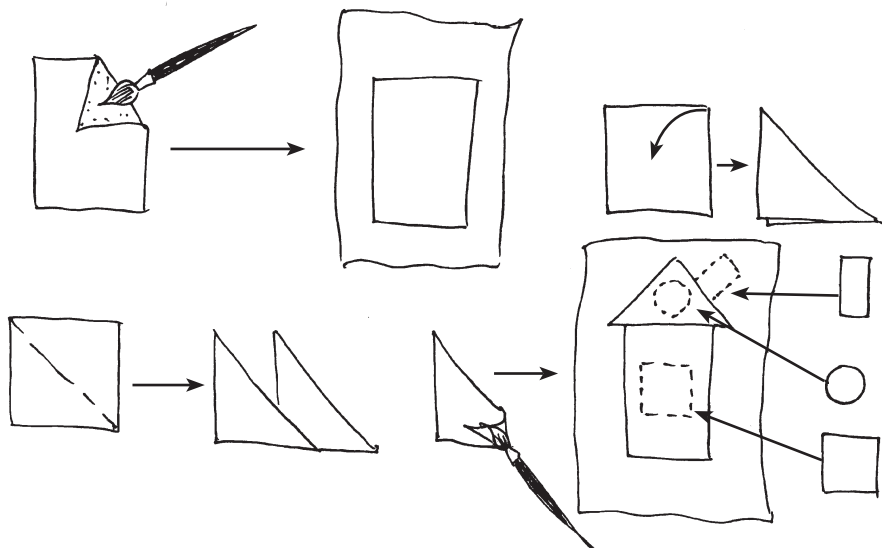
Ось будиночок міцний —

Сірий вовк нам не страшний! (Мімічне зображення.)

Практична робота

1. Знайдіть великий прямокутник і покажіть його, далі змажте зі зворотного боку клеєм і приклейте в центрі білого аркуша.
2. Знайдіть великий квадрат і покажіть його. Складіть його «косиночкою».
3. Розгорніть «косиночку» й покажіть лінію згину, що ділить квадрат навпіл.
4. Відкрийте «голодному крокодилчикові» (ножицям) пащу і вставте в неї квадрат.
5. Стуліть «крокодилчикову пащу» на лінії згину — відріжте «косиночку». Вийшли два трикутники.
6. Один трикутник змажте зі зворотного боку клеєм і приклейте над квадратом. Вийшов дах.
7. Знайдіть маленький квадрат.

8. Змажте маленький квадрат зі зворотного боку клеєм і приклейте всередині великого квадрата. Вийшло вікно.
9. Знайдіть кружечок.
10. Змажте кружечок зі зворотного боку клеєм і приклейте всередині трикутника. Вийшло віконце горища.
11. Знайдіть маленький прямокутник.
12. Змажте його зі зворотного боку клеєм і приклейте на даху. Вийшов димар.
13. Сухою ганчірочкою промокніть надлишки клею.
14. Прикрасьте фломастером вікна, димар та ін.

Підсумок заняття

Виставка робіт.

Заняття 6. Гриби

Тема. Обривна аплікація «Грибочки-боровички».

Мета: формувати навички обривання паперу; учить приєднувати одну частину до іншої; виробляти вміння зберігати рівновагу, а також відчуття простору; навчати ділити ціле навпіл; розвивати точність зорового сприйняття, здатність комбінувати, перетворювати; поглиблювати знання дітей про їстівні гриби — боровики (білі гриби); виховувати любов до природи, бережне ставлення до всього живого.

Обладнання: зразок готового виробу, демонстраційний матеріал із зображенням грибів, три кружечки (3 см у діаметрі) жовтого, коричневого та білого кольору, клей ПВА, пензлик і посудина для клею, половинка аркуша червоного або зеленого картону, клейонка, волога і суха серветки.

Попередня робота. Бесіда про їстівні та отруйні гриби. Порівняння та описування грибів.

ХІД ЗАНЯТТЯ

Тематична ігротека

Дидактична гра «Кружечки»

Діти викладають перед собою три кружечки. Вихователь дає завдання розкласти їх так, щоб *білий* круг був посередині. Потім — щоб був посередині *жовтий* круг. Після цього вихователь пропонує дітям покласти в центрі *коричневий* кружечок. Далі жовтий і білий покласти обабіч коричневого. Потім коричневий і жовтий — із боків...

Мотивація

Приготувалася білочка до зими: збрала горішки, жолуді, грибочки. Лишень грибів-боровиків вона не збрала. А вони ж такі смачні, не дарма їх вважають королівськими грибами. Але білочка не бачила боровичків жодного разу, тому й не назбирала. Зробімо для неї боровички з паперу. Білочка на них подивиться, запам'ятає — і тоді обов'язково відшукає в лісі, щоб узимку влаштувати справжній бенкет.

Розминка для рук «Як ростуть грибочки»

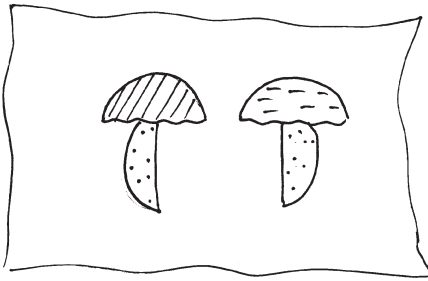
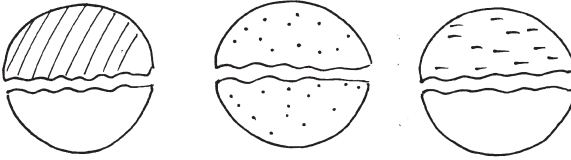
- Стиснути руки в кулачки;
- дати «вирости» першому грибу — випростати великий палець;
- дати «вирости» другому грибу — випростати вказівний палець;
- дати «вирости» ще грибам, по черзі випростуючи решту пальців;
- дати «вирости» відразу всім «грибочкам»-пальцям.

Фізкультхвилинка «Боровик»

В лісі боровик зростає,	(Підйом із положення сидячи.)
Соснам уклоняється.	(Нахили.)
Та його я не займаю —	(Обертання головою.)
Хай росте-пишається.	(Потягування вгору.)

Практична робота

1. Викладіть кружечки перед собою.
2. Розірвіть кожний круг навпіл.
3. На кольоровому картоні викладіть точно в центрі два гриби: біла ніжка й жовта шапка, біла ніжка та коричнева шапка.
4. Приклейте кожну частину, змазуючи білий бік паперу.
5. Сухою ганчірочкою промокніть надлишки клею.

Підсумок заняття

Улаштувати показ грибів для білочки.

II КВАРТАЛ

ГРУДЕНЬ

Заняття 7. Новий рік

Тема. Колективна аплікація «Гірлянда зі смуг».

Мета: закріплювати вміння вирізати однакові смуги з цілого шматка; продовжувати формувати навички роботи з ножицями й закріплювати техніку безпеки в цій роботі; розвивати окомір; продовжувати ознайомлювати зі святом Нового року; виховувати терплячість; створювати умови для мистецького самовираження та святковий настрій.

Обладнання: картинки із зображеннями святково вбраної ялинки та ялинкових прикрас, для кожної дитини — кольоровий прямокутник (кольори різні) розміром 10 × 8 см, зразок готового виробу, клей ПВА, ножиці, пензлик і посудина для клею, клейонка, волога серветка, картки із зображеннями сніжинки, проліска, ягідки, жовтого листка.

Попередня робота. Бесіда про свято, що наближається. Загадки на новорічну тему.

ХІД ЗАНЯТТЯ

Тематична ігротека

Дидактична гра «Символи пір року»

Вихователь по черзі показує дітям картки із зображеннями сніжинки, проліска, ягідки, жовтого листка, супроводжуючи це питаннями: «Якої пори року стосується ця картинка? Яке свято ми відзначаємо в цю пору року? (*Новий рік, 8 Березня, Великдень, Трійцю, День незалежності, День знань...*)» Які предмети говорять нам про наближення Нового року й можуть бути його символами? (*Ялинка, хлопавка, бенгальський вогонь, серпантин, гірлянда, конфеті та ін.*)».

Мотивація

Новорічна ялинка дуже засмучена! Малюки наряджали її й забули розвісити різнокольорові гірлянди на пухнастих гілках

* Діти називають ті свята, з якими їх ознайомив вихователь.

ялинок. А їй так хотілося бути найгарнішим деревцем! Щоб підняти зеленій красуні настрій, зробімо для неї гірлянду. Нехай усі милуються її красою!

Розминка для рук «Санчата»

- Перетворити долоньки на санчата;
- плавно рухаючи обома долоньками, імітувати спускання з гірки;
- плавно рухаючи обома долоньками, імітувати підймання на гірку;
- показати долоньками зіткнення двох санчат;
- показати долоньками, як санчата стрімко покотилися вниз.

Фізкультхвилинка «Санчата»

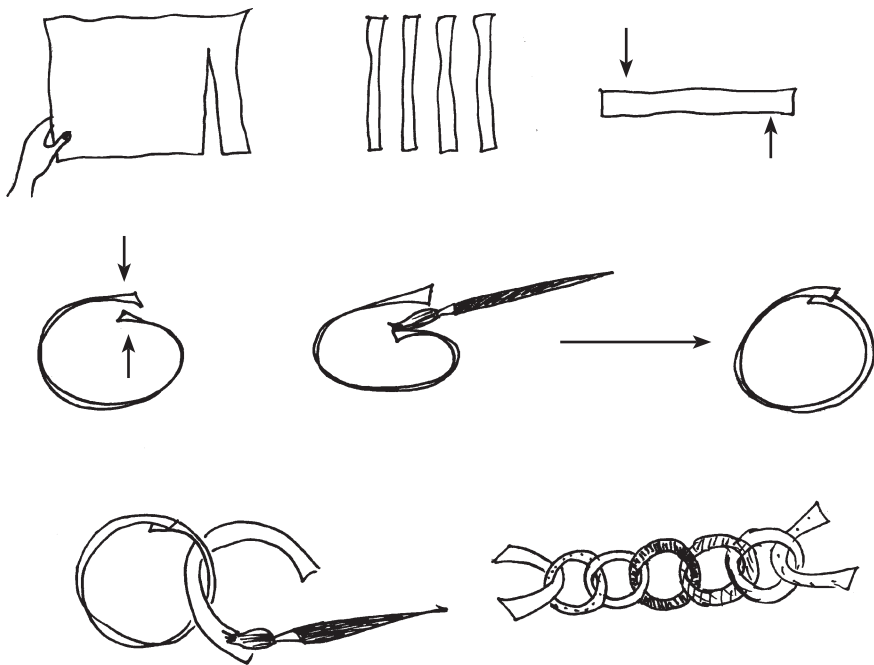
Готували ми санчата,	(Нахили тулуба.)
Хвацько щоб з гори з'їжджати —	(Присідання.)
Раз, два, три!	
Знов на гірку підіймались,	(Стрибки вгору.)
Розганялись і катались	(Імітація.)
Із гори!	

Практична робота

Вихователь дає дітям в одну ручку різнокольорові прямокутники, у другу — ножиці.

1. Відкрийте «голодному крокодилчику» (ножицям) пащу і вставте в неї праву сторону прямокутника.
2. Відріжте смужку, стуливши «пащу крокодилчика».
3. Відріжте 4–5 смужок.
4. Покажіть одну смужку, потім — її кінці.
5. Накладіть один кінець смужки поверх другого, ніби вкриваєте його ковдрою. (У такий спосіб діти тренуються скручувати кільця.)
6. Змажте клеєм один кінець смужки. Для цього потрібно занурити пензлик у посудину з клеєм і нанести клей на поверхню. А другий кінець смужки накладіть зверху, ніби вкриваєте його ковдрою.
7. У готове кільце просуньте смужку та склейте її кінці колечком.
8. Те саме зробіть із рештою смужок.

Вихователь збирає всі дитячі гірлянди та з'єднує їх між собою своїми смужками, утворюючи довгий ланцюжок. Малята впізнають свої кільця за кольором.

Підсумок заняття

Прикрашання ялинки гірляндою.

Заняття 8. Зима

Тема. Модульна аплікація «Сніговик».

Мета: формувати зацікавленість аплікаційною діяльністю, інтерес до процесу створення аплікаційного зображення шляхом викладання на папері сюжетної композиції; учити знаходити спільне і відмінне, порівнюючи й зіставляючи вирізані форми; удосконалювати навички вирізання смуг; розвивати вміння компоувати модулі за розміром; поглиблювати знання про зиму; продовжувати ознайомлювати з казковими персонажами, із зимовими розвагами; виховувати терплячість, акуратність; створювати позитивний настрій.

Обладнання: зображення зимових пейзажів і зимових розваг, половинка аркуша синього чи блакитного картону, білі круги (чотирьох розмірів: перший — 2 см у діаметрі, другий — 3 см у діаметрі, третій і четвертий — 4 см у діаметрі), чорний прямокутник

(3 × 4 см), ножиці, клей ПВА, вологі і сухі серветки з тканини, червоний і чорний фломастери, клейонка, жорсткий пензлик і посудина для клею.

Попередня робота. Бесіда про зимові розваги (катання на санчатах, лижах, гра в сніжки, будування снігових фортець, ліплення сніговиків).

ХІД ЗАНЯТТЯ

Тематична ігротека

Творча гра «Розповідь про снігову родину»

Педагог із допомогою дітей придумує розповідь: *«Випав білий сніг. Вирішили Оленка з Мишком вийти на подвір'я. У які зимові ігри вони могли погратися? (Сніжки, катання на санчатах і лижах, ліплення снігових фігур...) Вирішили вони виліпити сніговика та снігову бабу. Як ви гадаєте, кого стала ліпити Оленочка? А Мишко? А чому вони так вирішили? Хто з цих снігових фігур дівчинка? (Снігова баба.) А хлопчик? (Сніговик). А ким може бути снігова баба для сніговика? (Сестрою, дружиною, мамою, бабусею...) А сніговик для снігової баби? (Братом, чоловіком, татом, дідусем...) Що тримають у руках ці снігові персонажі? (Мітлу або віник.) Як ви гадаєте, що вони роблять уночі надворі цими предметами? (Підмітають сніг.) А чи довго вони стоятимуть на подвір'ї? (Поки не потеплішає.)...»*

Мотивація

Уночі на місто налетів вітер і зруйнував Сніговика, який стояв на подвір'ї. Засумувавши, Снігова баба похнюпила свій морквяний ніс, тож допоможемо їй порятувати друга!

Розминка для рук «Новорічні подарунки»

- «Дістати» з мішка з подарунками зайчика (відставити вказівний і середній палець) спочатку лівою, а потім правою ручкою;
- «дістати» з мішка з подарунками равлика (вказівні пальці обох рук переплетені);
- «дістати» з мішка з подарунками метелика (великі пальці обох рук переплетені, а долоньки розчепірені);
- «дістати» з мішка з подарунками змію (долонька звивається, спочатку ліва, а потім права);
- «дістати» з мішка з подарунками підзорну трубу (пальці обох рук зігнуті, утворюючи трубу);

- «дістати» з мішка з подарунками зірку (великі пальці обох рук доторкаються знизу, а решта пальців — зверху, нагадуючи зірку);
- «дістати» з мішка з подарунками м'ячик (пальці обох рук переплетені, утворюючи «куль»);
- «дістати» з мішка з подарунками човник (скласти долоньки човником).

Фізкультхвилинка «Сніговик»

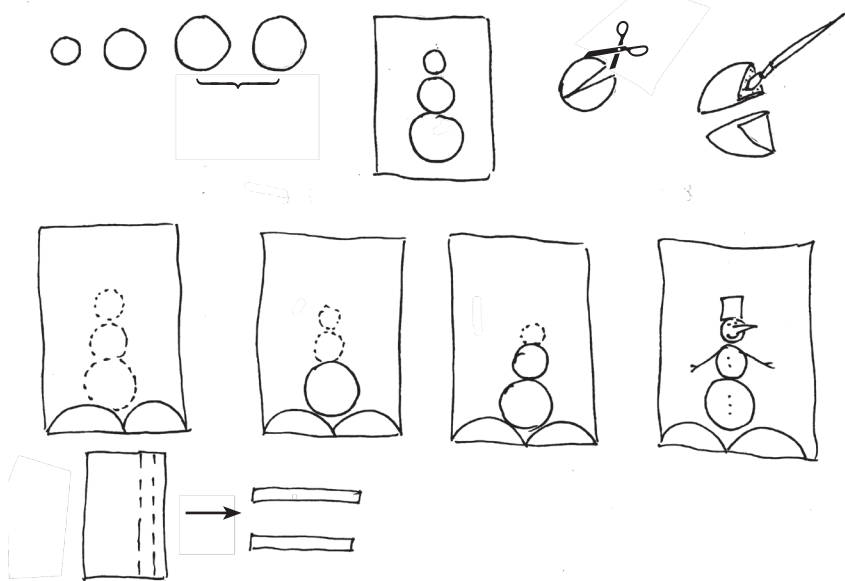
Сніговик собі стояв,	(Потягування вгору.)
Раптом сніговик упав.	(Присідання.)
Ти до нього підбіжи	(Біг на місці.)
І йому допоможи!	(Махи руками й імітація скачування снігових куль.)

Практична робота

1. Розкладіть перед собою круги.
2. Знайдіть серед кругів два однакові. Один із них поки що відкладіть убік.
3. На аркуші блакитного картону побудуйте з кругів «пірамідку»: викладіть унизу найбільший круг, потім — середній, угорі — найменший.
4. Візьміть відкладений великий круг і розріжте його на дві частини.
5. Змажте клеєм обидві половинки кружечка.
6. Приклейте половинки кружечка внизу аркуша під викладеним сніговиком. Вийшли замети.
7. Змажте клеєм найбільший круг.
8. Приклейте його на замет.
9. Змажте клеєм середній кружечок.
10. Приклейте його над великим кругом.
11. Змажте клеєм маленький кружечок.
12. Приклейте його над середнім кругом. Який кружечок буде головою сніговика? (*Третій, маленький.*) Який кружечок є тулубом? (*Другий, середній.*) Який кружечок є ніжками? (*Великий, перший.*)
13. Відріжте від чорного прямокутника дві смужки.
14. Приклейте ці смужки з обох боків від середнього кружечка. Вийшли ручки-гілочки.
15. Прямокутник, який залишився, змажте клеєм і приклейте на голову. Вийшло відерце.
16. Сухою ганчірочкою промокніть надлишки клею.

17. Червоним фломастером намалюйте ніс-морквину.

18. Чорним фломастером намалюйте оченята-вуглинки й ротик.

Підсумок заняття

Обрання найкращих сніговиків.

СІЧЕНЬ

Заняття 9. Місто

Тема. Силуетне вирізання. Колективне панно «Зимовий парк».

Мета: знайомити з пейзажним жанром, із сезонними змінами в природі; формувати навички силуетного вирізання, роботи з ножицями; закріплювати вміння перетворювати квадрат на трикутник; розвивати абстрактне мислення; виховувати любов до природи, старанність і працьовитість, уміння працювати гуртом.

Обладнання: картинки із зображеннями зимової природи, синій аркуш формату А3, половинки й четвортинки білих, сірих і блакитних аркушів із зображенням дуги внизу та хмари вгорі, зелені квадрати (3 × 3 см), вологі і сухі серветки з тканини,

клейонка, жорсткий пензлик і посудина для клею, таця для обрізків.

Попередня робота. Читання казки «Пані Метелиця». Загадки про сніг.

ХІД ЗАНЯТТЯ

Тематична ігротека

Дидактична гра «Місто — село»

Педагог називає малятам тварин, предмети чи будівлі, а діти мають відповісти, де їх можна побачити: у місті чи в селі. Наприклад: «Корова — село, цирк — місто, криниця — село, парк — місто, гуси — село, фонтан — місто, кузня — село, театр — місто, трамвай — місто, комбайн — село, поле — село, підземний перехід — місто...» Якщо діти добре відповідали на питання, то можна запропонувати обернений варіант гри: вихователь каже слово «місто» або «село», а малята називають щось пов'язане з цими поняттями.

Мотивація

В одному містечку так давно не було снігу, що ялини в місцевому парку вже забули, який він на вигляд. Без снігу колючі красуні сильно мерзли. Як же потрібне всьому живому снігове покриття! Підбиймо всі разом снігову перину Пані Метелиці!

Розминка для рук «Снігова перина»

- Підбити перину Пані Метелиці долоньками так, щоб сніжок пообгортав дерева;
- підбити перину ребрами долоньок;
- побгати перину;
- потрусити перину;
- підкинути перину кілька разів угору;
- зібрати перину «докупи».

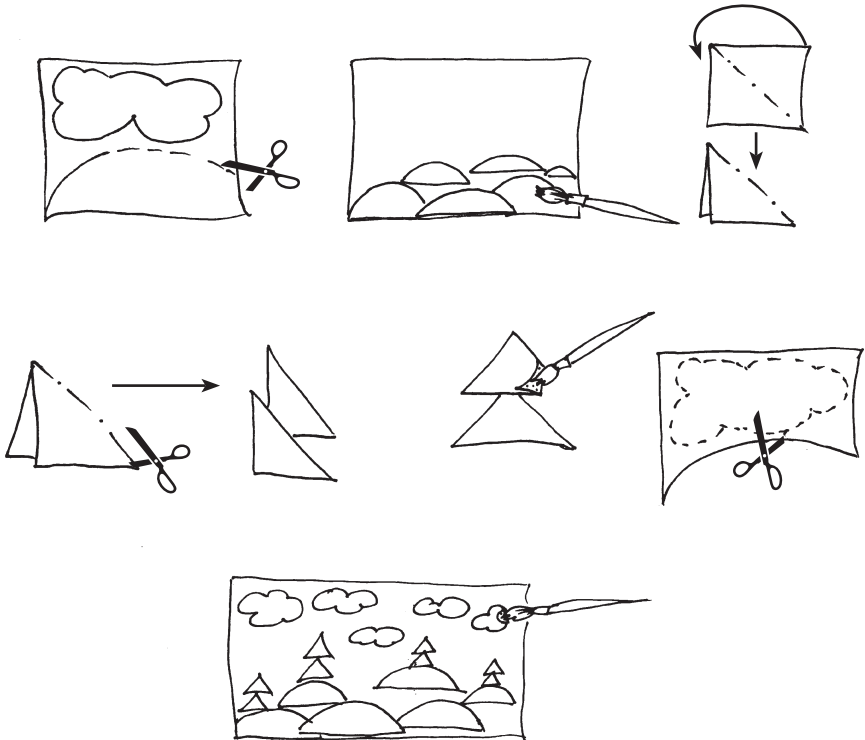
Фізкультхвилинка «Лижники»

В парку ми на лижі стали,	(Імітація.)
Лижні палиці дістали,	(Махи руками.)
Відштовхнулися бадьоро,	(Пружні присідання.)
Покотилися під гору.	(Біг на місці з махами рук.)
Об'їжджаючи ялини,	(Нахили в сторони.)
Летимо у хуртовину!	(Біг на місці з махами рук.)

Практична робота

1. Розріжте білий (сірий або блакитний) прямокутник по намальованій лінії. (Носик «крокодильчика»-ножиць дивиться точно на доріжку, залишену олівцем.) Вийшов замет.

2. Змажте зворотний бік замету клеєм і приклейте його на синє тло внизу (аркуш формату А3). (Вихователь допомагає приклеїти принесені дітьми сірі, білі та блакитні замети внизу синього аркуша один біля одного або подекуди так, щоб вони трохи закривали сусідні замети.)
3. Складіть зелений квадрат «косиночкою».
4. Розріжте квадрат навпіл по лінії згину. Вийшли два трикутники.
5. Змажте клеєм обидва трикутники й принесіть дорослому, котрий допоможе наклеїти один трикутник над другим, утворюючи ялинку.
6. Виріжте хмару по накресленій олівцем лінії на білому (сірому, блакитному) клаптику, що залишився.
7. Змажте хмару клеєм і наклейте її над ялинками.
8. Сухою ганчірочкою промокніть надлишки клею.

Підсумок заняття

Виставка пейзажів з обговоренням кожної ялинки, хмари й замету.

Заняття 10. Риби

Тема. Конструювання «Рибка з трикутників».

Мета: закріплювати поняття «сторона», «лінія згину», «центр квадрата»; удосконалювати вміння вирізати трикутники з квадратів, складати зображення предметів із частин, правильно розташовуючи їх на аркуші; розвивати окомір, відчуття простору, допитливість, працьовитість; поглиблювати знання про риб; виховувати бережне ставлення до навколишнього світу.

Обладнання: зразок готового виробу, демонстраційний матеріал із зображенням риб, два квадрати (3 × 3 см) будь-якого кольору, клей ПВА, пензлик і посудина для клею, половинка альбомного аркуша, ножиці, клейонка, волога і суха серветки, чорний фломастер.

Попередня робота. Загадки про риб. Бесіда про морських і річкових риб. Спостереження за акваріумними рибками. Бесіда «Навіщо риби хвіст і плавці».

ХІД ЗАНЯТТЯ

Тематична ігротека

Творча гра «Золота рибка»

Вихователь разом із дітьми складає розповідь:

«Літо було дуже спекотним. Жодного дощичку! Лісове озерце почало пересихати, а риби стали в ньому задихатися. Попрохала тоді Золота Рибка допомоги в лісових жителів. Зарадили лісові жителі лиху рибку: прорили від річки рівчачок — і озерце знову ожило! А Золота Рибка вирішила віддячити рятівникам — кожному виконати бажання. Як ви гадаєте, що попрохало в риби ведмежа? (Мед, малину.) Білочка? (Горішки, грибочки.) Зайчик? (Морквину, капусту.) Їжачок?..»

Мотивація

Золота Рибка виконала бажання кожного лісового мешканця. Потім вона махнула хвостиком і попливла з озера в річку, з річки в море, а з моря в океан. Бо вона ж чарівна! Шкода було пташкам і звірятам розлучатися з нею. І на згадку про її щедрість лісові істоти зробили з листя, пелюсток і травинок портрет Золотої Риби.

Цікаво, яким же вийшов її портрет? Діти, а ми зможемо його зробити? Тоді до справи!

Розминка для рук «Зображуємо морських і річкових рибок»*

- Зобразити долоньками форель (робити хвилясті рухи — пірнання і виринання, тримаючи долоні плискком);
- зобразити долоньками камбалу (долоні скласти разом, паралельно до підлоги; перевертати з боку на бік);
- зобразити долоньками пічкара (долоньки звиваються на столі);
- зобразити долоньками щуку (долоньки імітують пащу в русі);
- зобразити долоньками морського їжака (долоньки тримати вертикально, притиснувши одну до одної, пальчики випнуті, як голки).

Фізкультхвилинка «Рибалки»

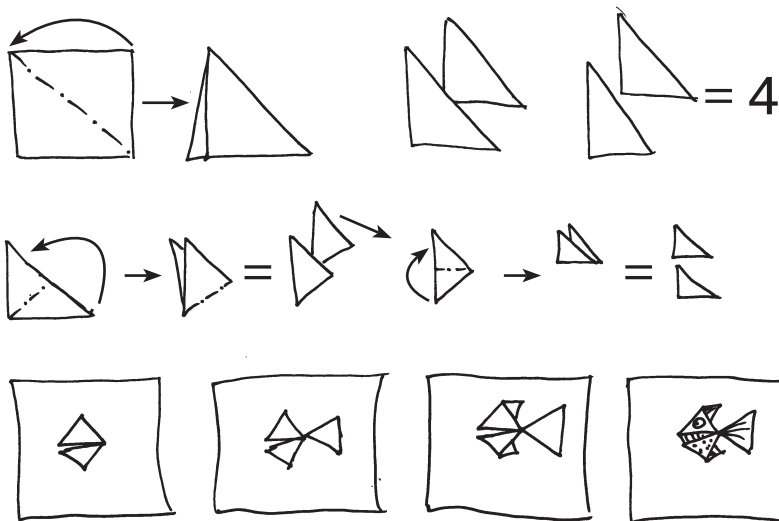
Ми рибалити йдемо,	(Ходьба на місці.)
Добру вудку беремо.	(Нахили.)
З розмаху гачок закинем,	(Махи руками.)
А як клює — крутим спінінг.	(Обертання кистями рук.)
Рибку виймемо з водички,	(Торкання пальців ніг.)
Але кривди їй не вчиним,	(Крутіння головою.)
А відпустимо у річку!	(Присідання.)

Практична робота

1. Складіть один із квадратів «косиночкою».
2. Розріжте квадрат навпіл по лінії згину. Вийшли два трикутники.
3. Складіть другий квадрат «косиночкою» й розріжте його навпіл по лінії згину.
4. Порахуйте трикутники. (Чотири.)
5. Складіть навпіл один із трикутників. Вийшла маленька «косиночка».
6. Розгорніть складений трикутник і розріжте навпіл по лінії згину.
7. Вийшли два маленькі трикутники. Скільки великих трикутників? Скільки маленьких? Яких більше? Яких менше?
8. Складіть навпіл один маленький трикутник і розріжте його на два трикутники по лінії згину.
9. На альбомному аркуші викладіть два великі трикутники так, щоб їхні стіночки стикалися (один куточок дивиться вгору, другий — униз).
10. Змажте зворот великих трикутників клеєм і приклейте їх. Вийшов тулуб риби.

* Педагог перед кожною вправою розповідає про середовище проживання тієї чи іншої риби.

11. Приклейте рибці хвостик із великого трикутника (куточок до куточка).
12. Найменші трикутники приклейте зверху та знизу тулуба (стіночками до рибки). Вийшли плавці.
13. Сухою ганчірочкою промокніть надлишки клею.
14. Намалуйте чорним фломастером оченята. Ще плавці й луску намалуйте за власним задумом.

Підсумок заняття

Виставка робіт.

ЛЮТИЙ

Заняття 11. Зима

Тема. Аплікація зі смуг «Візерунчаста сніжинка».

Мета: удосконалювати навички вирізання однакових смуг із цілого шматка; учить синтезувати художній образ із модулів на площині відповідно до поданого зразка; формувати навички усної лічби; повторити поняття «багато» і «мало»; розвивати абстрактне мислення, спостережливість, посидючість; поглиблювати знання про зимові природні явища; виховувати любов до природи, старанність і працьовитість.

Обладнання: зразок готового виробу, демонстраційний матеріал із зображенням сніжинок, розлінійний по сантиметру квадрат (5 × 5 см) білого кольору, клей ПВА, пензлик і посудина для клею, половинка аркуша синього або блакитного картону, ножиці, клейонка, волога і суха серветки, синій фломастер, лічильні палички.

Попередня робота. Розгадування загадок про зиму. Бесіда про зимові опади.

ХІД ЗАНЯТТЯ

Тематична ігротека

*Дидактична гра «Фабрика сніжинок»**

Вихователь роздає дітям лічильні палички й починає гру з казки: *«На небесній фабриці, де роблять сніжинки, захворів головний Майстер-чарівник. Відразу фабрика без його керівництва стала випускати на землю зовсім інші сніжинки. Покажіть, які: із двох смужок, із трьох, чотирьох, п'яти, шести... (Діти складають смужки з лічильних паличок.) А скільки має бути смужок-промінців у справжньої королівської сніжинки? Порахуймо разом!»*

Мотивація

Дізнався Майстер-чарівник, що на фабриці сніжинок без нього скрутно, і надіслав чарівною поштою зразок королівської сніжинки. Але чарівники-початківці її загубили. Зробімо швидше для них королівську сніжинку, щоб нарешті землю вкрила снігова ковдра!

Розминка для рук «Сніговий вальс»

- Перетворити долоньки на сніжинки — повороти кистями рук;
- сніжинки ширяють над головою;
- сніжинки залітають за голову;
- сніжинки сідають на плечі;
- сніжинки сідають на плечі хрест-навхрест;
- сніжинки перекручуються в танці (переплетення кистей рук і передпліч);
- сніжинки опускаються;
- сніжинки з'єднуються одна з одною, утворюючи грудку снігу.

Фізкультхвилинка «Сніжинки»

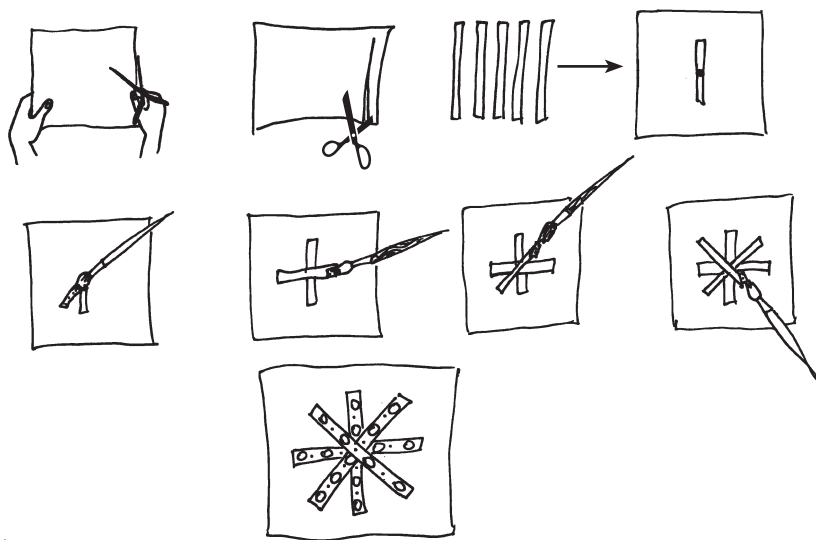
Ми станцюємо танок,
Як летить пухкий сніжок:
Реверанс, вперед рухнутись,
Два хлопки — і розвернутись.

* Можна провести гру з уже розрізаними білими смужками.

Практична робота

Вихователь роздає дітям в одну руку білий прямокутник, у другу — ножиці.

1. Відкрийте «голодному крокодилчику» (ножицям) пащу і вставте в неї праву сторону прямокутника.
2. Зімкніть пащу крокодилчика, відрізаючи смужку.
3. Відріжте п'ять смужок (одна запасна).
4. Знайдіть серединку аркуша картону й покладіть на неї смужку вертикально (стовпчиком). (Вихователь перевіряє, чи правильно діти розташували смужку на аркуші.)
5. Змажте зворот смужки й приклейте її на аркуш.
6. Покладіть другу смужку на першу горизонтально (бордюричком), утворюючи хрест. (Вихователь перевіряє, чи правильно діти розташували смужку на аркуші.)
7. Змажте зворот смужки клеєм і приклейте її.
8. Третю смужку приклейте навскоси (вона має «привітатися» — доторкнутися до центра першої та другої смужки).
9. Четверту смужку приклейте навскоси з іншого боку (вона теж має «привітатися» — доторкнутися до першої та другої смужки).
10. Прикрасьте сніжинку. Для цього на її промінцях намалуйте цятки, колечка тощо.

Підсумок роботи

Конкурс краси серед сніжинок.

Заняття 12. Прикраси

Тема. Конструювання «Крижаний кристал».

Мета: навчати дітей ділити квадрат на трикутники та складати квадрат із трикутників, складати художній образ із геометричних фігур; формувати поняття «композиція»; закріплювати навички вирізання по прямій та усну лічбу; розширювати знання про зиму й зимові місяці; розвивати конструктивні здібності, посидючість, упевненість у своїх силах.

Обладнання: зразок готового виробу, картонні квадрати, розрізані на чотири трикутники (по одному квадрату на кожну дитину), квадрат (4 × 4 см) синього кольору, клей ПВА, пензлик і посудина для клею, половинка альбомного аркуша, ножиці, клейонка, волога і суха серветки, синій фломастер.

Попередня робота. Повторення назв зимових місяців. Бесіда про зимові прикмети.

ХІД ЗАНЯТТЯ

Тематична ігротека

*Дидактична гра «Крижинка розбилася»**

Вихователь роздає кожній дитині розрізаний на чотири трикутники квадрат (це маленька крижинка впала з даху й розбилася). На частини якої форми розбилася крижинка? Скільки їх? (*Чотири.*) Складіть із частин цілу крижинку у формі квадрата.

Мотивація

Королева Зима вчила своїх синів — зимових місяців — створювати крижані візерунки. Багато сил і часу витратила, ділячись своїми секретами. І вирішили три брати-місяці віддячити їй — створити з крижинок казковий букет, поглянувши на який, вона забуватиме про всі їхні витівки й пустощі. А нам під силу створити свій букет із крижинок, щоб Грудень, Січень і Лютий узяли ваші роботи за зразок?

Розминка для рук «Бурульки»

Під час «дотиків» до бурульок (імітація) озвучуємо «голоси» кожної бурульки.

- Торкаємося бурульок вказівними пальцями;
- торкаємося бурульок середніми пальцями;
- торкаємося бурульок безіменними пальцями;
- торкаємося бурульок мізинцями.

* Гру можна провести, виконуючи практичну роботу.

Фізкультхвилинка «Крижинки»

З даху крига в нас звисає —
 Ось так, ось так. (Нахили з прогинаннями.)
 Сили крига набирає —
 Ось так, ось так. (Підтягування вгору з положення сидячи.)
 А як теплі дні настануть,
 То крижинки враз розтануть —
 Ось так, ось так. (Присідання.)
 З них тече униз водиця —
 Ось так, ось так. (Імітація бризок.)
 Як їх звати, відгукніться?
 Як? Як? Як? (Бурульки.)

Практична робота

1. Складіть квадрат навпіл «косиночкою».
2. Розріжте квадрат по лінії згину. Скільки трикутників вишло? (Два.)
3. Один із трикутників-«косиночок» складіть навпіл.
4. Розріжте великий трикутник по лінії згину на два маленькі трикутники. Скільки всього трикутників? (Три.) Скільки великих? (Один.) А скільки маленьких? (Два.) Яких більше? Яких менше?
5. Розріжте великий трикутник по лінії згину на два маленькі трикутники. Скільки всього трикутників? (Чотири.) Які вони завбільшки?
6. Складіть із чотирьох трикутників один квадрат (див. гру «Крижинка розбилася»).
7. Поставте синім фломастером крапку в центрі альбомного аркуша.
8. Над крапкою покладіть один трикутник «гострим дахом» догори, а «підлогою» донизу.
9. Розташуйте другий і третій трикутники ліворуч і праворуч від крапки так, щоб синя крапка опинилася всередині «стіночок» (куточки трикутників дивляться «надвір»). Трикутники мають торкатися верхніми кутами куточків першого трикутника.
10. Останній, четвертий, трикутник покладіть вершечком донизу, щоб синя крапка опинилася в «будиночку» й не змогла «прослизнути» в жодну шпаринку.
11. Усі трикутники по черзі змажте клеєм і приклейте на свої місця.
12. Сухою ганчірочкою промокніть надлишки клею.

Виставка робіт.

III квартал

БЕРЕЗЕНЬ

Заняття 13. Весна. Квіти

Тема. Колективна силуетна аплікація «Первоцвіти в траві».

Мета: навчати вирізати круги та овали; ознайомлювати з поняттям «силуетне вирізання»; закріплювати знання про геометричні фігури; поглиблювати знання про квіти, перші весняні рослини; розвивати вміння працювати в команді, створюючи спільну роботу; виховувати взаємоповагу, любов до прекрасного.

Обладнання: малюнки квітів, аркуші кольорового паперу із зображеннями кругів і овалів (старшим дітям — один круг і чотири овали, молодшим — один круг і три овали), зразок готового виробу, клей ПВА, ножиці, пензлик і посудина для клею, клейонка, волога серветка, зелений аркуш формату А3 (або два склеєні А4), картки із зображеннями квітки з п'яти пелюсток, але на місці п'ятої — прогалина, квітки з п'яти пелюсток без двох пелюсток, квітки з п'яти пелюсток без трьох пелюсток, квітки з п'яти пелюсток без чотирьох пелюсток, квітки лише із серединкою, кожній дитині — по п'ять картонних пелюсток.

Попередня робота. Загадки про квіти. Бесіда про весняні рослини.

ХІД ЗАНЯТТЯ

Тематична ігротека

Дидактична гра «Додай пелюстку»

Вихователь розкладає перед кожною дитиною картку із зображенням квітки та п'ять картонних пелюсток. Далі він каже: *«Зла Негода наслала на квіткову галявину сильний вітер, і він зіпсував зачіски найкрасивіших квітів. Швидше допоможіть квітам відновити зачіски, знаючи, що в кожній квітці було по п'ять пелюсток»*. Малята додають кожній квітці потрібну кількість пелюсток. Наприклад, квітці з чотирма пелюстками додають одну пелюстку, квітці з трьома пелюстками додають дві пелюстки і т. д.

Мотивація

*На квітковій галявині в Чарівній країні зла Негода знищи-
ла назавжди й без вороття королівську квітку. Це так вважала
сама Негода, бо вона не знала, що сьогодні найкмітливіші маля-
та відновлюватимуть усі понівечені квіти, а разом порятують
і королеву квітів. Швидше до діла!*

Розминка для рук «Ворожіння на ромашці»

Усіма пальцями (обох рук) по черзі імітуємо відривання пе-
люстки, озвучуючи лічбу:

- великий і вказівний — рахуємо й відриваємо двічі;
- великий і середній — рахуємо й відриваємо тричі;
- великий і безіменний — рахуємо й відриваємо чотири рази;
- великий і мізинець — рахуємо й відриваємо п'ять разів;
- повторюємо, починаючи з мізинця.

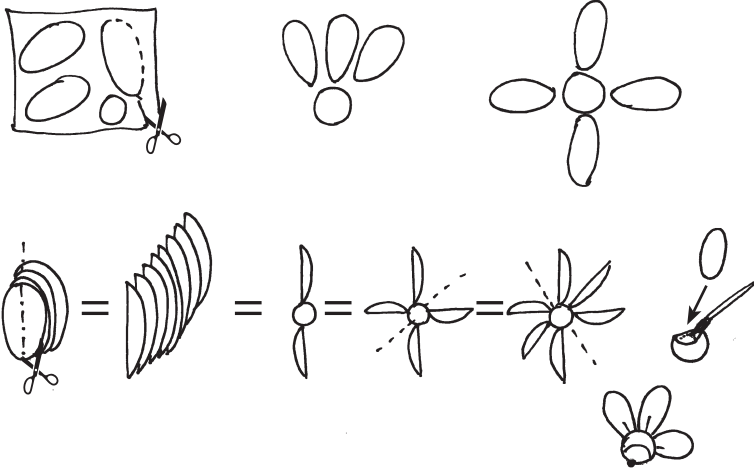
Фізкультхвилинка «Польові квіти»

В чистім полі ми гуляли, (Ходьба на місці.)
Різнi квіточки збирали. (Присідання.)
І ромашку, і мачок (Нахили.)
Ми вплітаємо в вінок. (Імітація.)

Практична робота

Вихователь роздає дітям намальовані овали та круги й пока-
зує, вирізаючи овал, як «крокодилчик»-ножиці жує папір, носи-
ком указуючи на доріжку, намальовану олівцем.

1. Виріжте силует геометричної фігури по намальованій лінії.
2. Складіть квітку з кружечка й трьох пелюсток, розташу-
вавши пелюстки вгорі кружечка (для дітей, у яких по три
пелюстки).
3. Складіть квітку з круга й чотирьох пелюсток, рівномір-
но розташовуючи пелюстки довкола круга: один — угорі,
один — унизу, один — ліворуч, один — праворуч. (Най-
більш досвідченим і вмілим запропонуйте додатково розрі-
зати пелюстки-овали навпіл і розташувати їх навколо круга,
як апельсинові дольки («животик» дивиться на «спинку».)
4. Кольоровий бік кінчиків пелюсток змажте клеєм і при-
клейте до звороту серединки.
5. Переверніть готову квітку зворотним боком, змажте його
клеєм і принесіть дорослому, який приклеює їх на зелений
аркуш формату А3.
6. Прикрасьте кожну квітку за допомогою фломастера.

Підсумок заняття

Конкурс квітів у різних номінаціях.

Заняття 14. Тварини

Тема. Конструювання «Жабеня з трикутників».

Мета: учити дітей ділити квадрати на трикутники, складати художній образ із геометричних фігур; формувати поняття «композиція»; закріплювати усну лічбу, навички вирізання по прямій; поглиблювати знання про тварин; розвивати допитливість, самостійність; виховувати любов до тварин.

Обладнання: картинки із зображеннями жаби, ропухи, крокодила, ящірки, коника, папуги, гусениці, метелика, богомола, змії (усі зеленого кольору); зразок готового виробу; три квадрати (3 × 3 см), половинка альбомного аркуша; клей ПВА; пензлик і посудина для клею; ножиці; клейонка; волога і суха серветки; чорний і червоний фломастери.

Попередня робота. Загадки про тварин, бесіда про жаб. Повторення назв частин тіла.

ХІД ЗАНЯТТЯ

Тематична ігротека

Дидактична гра «Зелене Царство»

Педагог розповідає дітям про Зелене Царство, у якому живуть тільки зелені мешканці. *«Назвіть мені швиденько всіх жителів»*

цього царства». (Жаба, ропуха, крокодил, ящірка, коник, папуга, гусениця, метелик, богомол, змія.)

Мотивація

Жабеня Кумлик подалося до далекого озера розуму навчатись. А тим часом так сумувала за маленьким зеленим онучком бабуся Жаба. Порадуймо бабусю жабеняти: надішлімо їй портрет її улюбленця. Діти, старайтеся, тому що ми надішлемо тільки один портрет листом до родичів Кумлика.

Розминка для рук «Жабенята»

- Жабенята-долоньки стрибають гучно;
- жабенята-долоньки стрибають тихо;
- жабенята-долоньки пересуваються на «носочках» (кінчиках пальців);
- жабенята пересуваються на «колінках» (суглобах пальців);
- жабенята повзуть на «животику»;
- жабенята звиваються на «спинці»;
- жабенята подружилися (потиск рук).

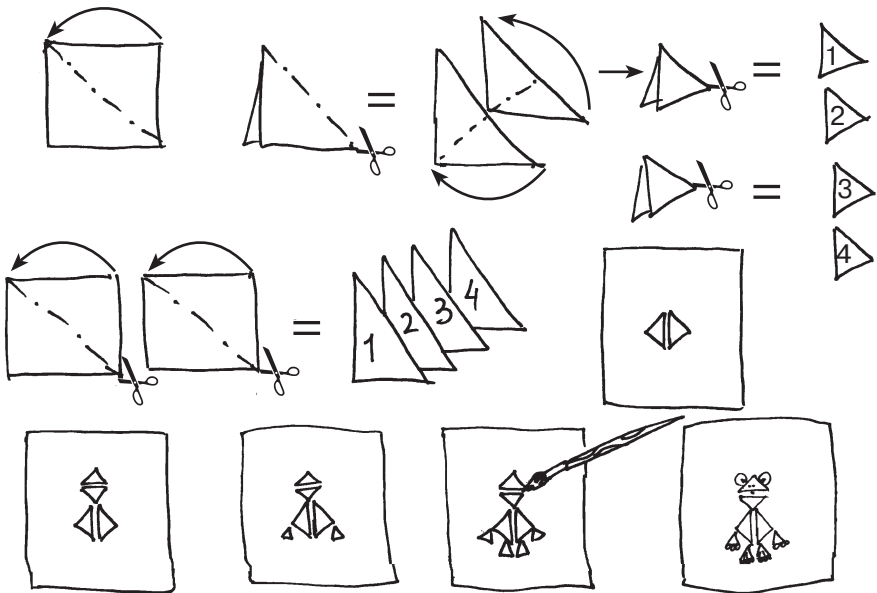
Фізкультхвилинка «Скрекотушки»

Ми веселі жабенята,	
Ква-ква, ква-ква.	(Нахили голови.)
Ми стрибаємо завзято:	
Раз-два, раз-два.	(Стрибки на зігнутих ногах.)
Ловим мушок, комашок:	
Хап-хап, хап-хап.	(Махи руками з плесками.)
І пірнаємо в ставок:	
Плюсь-плюсь, ляп-ляп.	(Імітація пірнання зі стукуванням об підлогу долоньками.)

Практична робота

1. Складіть квадрат «косиночкою».
2. Розріжте квадрат по лінії згину. Які фігури вийшли? Скільки? (Дві.)
3. Один трикутник складіть навпіл.
4. Розріжте трикутник по лінії згину на два маленькі. Порахуйте всі трикутники. (Три.) Скільки великих, а скільки маленьких трикутників? Яких більше? Яких менше?
5. Складіть навпіл другий великий трикутник і розріжте його по лінії згину. Порахуйте всі трикутники. (Чотири.)
6. Складіть два квадрати, що залишилися, навпіл «косиночкою».

7. Розріжте обидва квадрати по лінії згину. Скільки тепер великих трикутників? (*Чотири.*) А скільки маленьких? (*Також чотири.*) Яких трикутників більше? (*Їх однакова кількість.*)
8. Складіть квадрат із двох великих трикутників і розташуйте його в центрі аркуша, поставивши квадрат «на куточок» так, щоб вершини трикутників дивилися праворуч і ліворуч. Вийшов тулуб.
9. Над тулубом складіть квадрат із двох великих трикутників, що залишилися, так, щоб вершини трикутників дивилися вгору і вниз. Вийшла голова.
10. Два маленькі трикутники приєднайте до тулуба з правого і лівого боків (куточки до куточків). Вийшли передні лапки.
11. Два маленькі трикутники, що залишилися, приєднайте до тулуба знизу. Вийшли задні лапки.
12. По черзі змажте клеєм усі трикутники та приклейте їх на свої місця.
13. Сухою ганчірочкою промокніть надлишки клею.
14. Намалуйте чорним фломастером на лапках жабеняти перетинки, на голові (або над головою) — оченята й ніздрі-пятачки. Червоним фломастером намалуйте язичок.

Підсумок заняття

Конкурс на найкращий портрет жабеняти.

Заняття 15. Космос

Тема. конструювання «Місяцехід із кругів».

Мета: поглиблювати знання дітей про космос; формувати навички ділити ціле на частини; навчати приєднувати одну частину до іншої, утримувати рівновагу; розвивати відчуття простору, точність зорового сприйняття, здатність комбінувати, уміння малювати візерунки на обмеженому просторі; виховувати любов до природи, бережне ставлення до планети.

Обладнання: зразок готового виробу; малюнки на космічну тему; аркуш синього картону; два білі (або срібні) круги (10 см у діаметрі та 5 см у діаметрі); клей ПВА; пензлик і посудина для клею; ножиці; клейонка; волога і суха серветки; чорний фломастер; набір індивідуальних силуетних картинок, що зображують Сонце, Землю й ракету.

Попередня робота. Обговорення картинок із зображенням космосу. Бесіда про космос.

ХІД ЗАНЯТТЯ

Тематична ігротека

Дидактична гра «Сонце — Земля — ракета»

Вихователь роздає кожній дитині одну з силуетних картинок із зображенням Сонця, Землі або ракети. Потім він називає космічні об'єкти, а діти показують відповідний силует. Наприклад, педагог каже: «Земля», — а малюки знаходять Землю серед силуетних картинок.

Далі він просить зобразити за допомогою картинок, як Земля обертається довкола Сонця. Потім діти подорожують на ракеті навколо Землі.

Мотивація

Відправили земляни космічну експедицію. Облетіла вона на ракеті навколо Сонця, а потім вирішила приземлитися на Місяць. Але місяцехід, що чекав у глибині ракети свого часу, у ході посадки зламався. Допоможемо космонавтам сконструювати новий місяцехід! І, можливо, учені-мандрівники зроблять за його допомогою нове відкриття.

Розминка для рук «Ракета»

За допомогою долоньок зобразити:

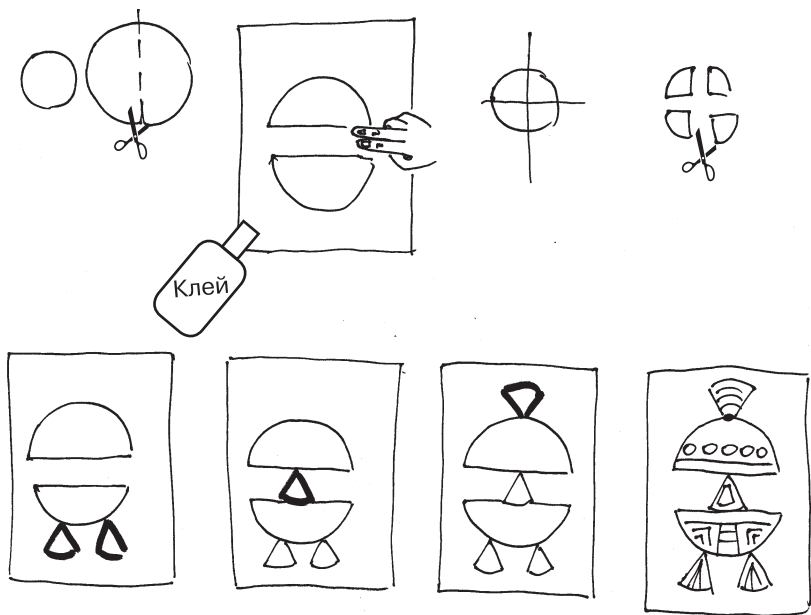
- ракети на старті;
- одночасний зліт двох ракет у різні боки;
- зближення і віддалення ракет;
- хвилясті рухи;
- «мертву петлю»;
- прискорення і гальмування;
- спуск і посадку.

Фізкультхвилинка «Космонавти»

Літали по небу ми, діти, *(Імітація.)*
 І вийшли у космос відкритий. *(Стрибки у висоту з місця.)*
 Далеко від рідного дому *(Махи руками.)*
 У світ пливемо невагомо. *(Імітація «ватяних» кінцівок.)*
 В потоках камінних трусились, *(Імітація.)*
 Галактикам дивним вклонились. *(Нахили.)*
 Кружляли по Всесвіту всьому — *(Обертання тулубом.)*
 І все ж повернулись додому! *(Сіли на місця.)*

Практична робота

1. Викладіть перед собою круги. Покажіть маленький і великий круги.
2. Розріжте великий круг навпіл по лінії.
3. На кольоровому картоні викладіть точно по центру два півкруги, залишивши між ними проміжок завтовшки у два пальці.
4. Змажте клеєм кожний півкруг і приклейте до тла.
5. Розріжте по лініях маленький круг на частини. Порахуйте, скільки частин вийшло. *(Чотири.)*
6. Дві частини з чотирьох приклейте під великим нижнім півкругом. Вийшли ніжки місяцехода.
7. Третю частину маленького круга змажте клеєм і приклейте між двома великими півкругами («вершечком» униз). Вийшло вікно.
8. Четверту частину маленького круга змажте клеєм і приклейте «вершечком» догори. Вийшов локатор.
9. Сухою ганчірочкою промокніть надлишки клею.
10. Чорним фломастером намалюйте деталі місяцехода за власним задумом.

Підсумок заняття

Виставка робіт.

Заняття 16. Транспорт

Тема. Силуетне вирізання «Транспорт».

Мета: поглиблювати знання про транспорт; продовжувати ознайомлювати з поняттям «силуетне вирізання»; закріплювати вміння малювати візерунки на обмеженій площині; розвивати мовлення, позитивну налаштованість, упевненість у своїх силах; виховувати акуратність і повагу до людей довкола.

Обладнання: зразки готових виробів; картинки із зображенням транспорту; половинка альбомного аркуша; шаблони транспорту; простий олівець; кольоровий папір; клей ПВА; пензлик і посудина для клею; ножиці; таця для обрізків; клейонка; волога і суха серветки; чорний фломастер; для кожної дитини — силуетні зображення корабля, літака, автомобіля; білий аркуш із зображенням неба у верхній частині, води — у нижній, землі — посередині.

Попередня робота. Загадки про транспорт. Бесіда про види транспорту.

Тематична ігротека

Дидактична гра «Розподіли транспорт»

Вихователь роздає кожній дитині силуетні зображення корабля, літака, автомобіля та білий аркуш із зображенням неба у верхній частині, води — у нижній, землі — посередині. Далі він просить розташувати на аркуші картки із зображенням транспорту за його видами (не підказуючи). Має вийти так: літак — угорі, корабель — унизу, автомобіль — посередині. Після цього діти пояснюють свій вибір.

Мотивація

В одній казковій країні жили собі веселі механіки. Вони дуже любили конструювати найрізноманітніший транспорт. Машини у веселих механіків теж були дуже веселі, тим більше що весь транспорт жителі казкової країни прикрашали яскравими візерунками. Звичайно, дуже радісно й приємно їздити в трамваї, розмалюваному блакитними дзвіночками, або в автобусі у червоний горошок... Одного разу до казкової країни примандрував злий чаклун Гумкіант. Він страшенно розлютився, побачивши радісних жителів, які роз'їжджали собі в барвистих машинах, автобусах, літали на веселих літаках. Так розізлився Гумкіант, що миттю постирав геть усі візерунки з транспорту казкової країни. Кораблі, літаки та машинки стали безликими, нудними й сірими. І мешканці казкової країни теж відразу занудились і перестали радіти та всміхатися. Допоможімо місцевим жителям повернути усмішки, а їхньому транспортіві — красу!

Розминка для рук «Автомобілісти»

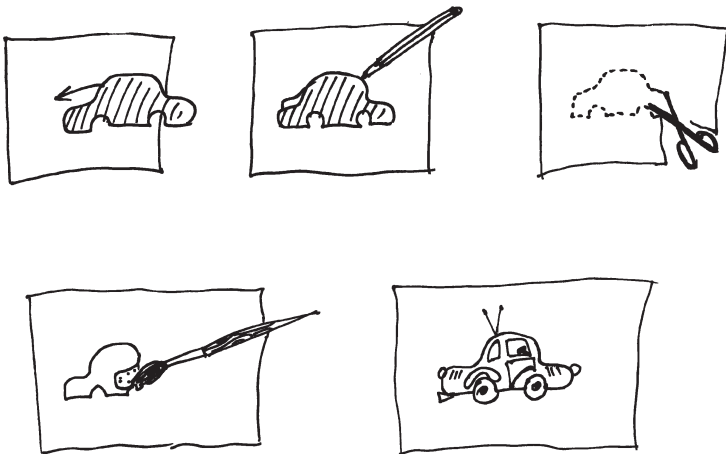
- Зобразити крутіння керма в різні боки;
- по черзі натиснути на клаксон правою та лівою рукою;
- зобразити гальмування;
- зобразити роботу «двірників» у машині;
- зобразити зачинення дверей.

Фізкультхвилинка «Пілоти»

Ми усі пілоти мужні,	
Літаки у нас потужні.	(Руки в сторони з нахилами.)
Над землею летимо	
І орла обженемо.	(Махи руками.)
Хоч злетіли височенько —	(Стрибки на місці.)
Приземлилися м'якенько!	(Посадка на місця.)

Практична робота

1. Прикладіть шаблон до кольорового паперу.
2. Обведіть шаблон простим олівцем, упираючись грифелем у його краї.
3. Виріжте силует машини. Носик ножиць не відхиляється від лінії, проведеної олівцем!
4. Приклейте вирізаний силует на половинку альбомного аркуша.
5. Залишки клею промокніть сухою ганчірочкою.
6. Чорним фломастером намалюйте смужки, круги й інші деталі візерунка.
7. Розкажіть про свій транспорт.

Підсумок заняття

Виставка робіт.

ТРАВЕНЬ

Заняття 17. Птахи

Тема. Сюжетна обривна аплікація «Курчата на лужку».

Мета: поглиблювати знання дітей про свійських тварин та їхніх дитинчат; формувати навички обривання паперу; учити приєднувати одну частину до іншої, зображуючи рух; навчати силует-

ного обривання по колу; розвивати точність зорового сприйняття, уміння комбінувати, перетворювати; виховувати любов до тварин, бережне ставлення до всього живого.

Обладнання: зразок готового виробу, демонстраційний матеріал із зображенням курячої родини, жовті аркуші з двома кругами (діаметром 3 см) і двома овалами (5 см заввишки і 7 см завширшки), зелений картон, клей ПВА, пензлик і посудина для клею, клейонка, волога і суха серветки, чорний фломастер.

Попередня робота. Бесіда про свійських тварин та їхніх дитинчат. Опис свійських птахів. Загадки про курячу родину.

ХІД ЗАНЯТТЯ

Тематична ігротека

Дидактична гра «Відгадай птаха»

Педагог називає ознаки птахів, а малята відгадують їхні назви.

- Цю маленьку пташку можна зустріти в містах і селах, вона сіро-брунатного кольору, ви бачите її щодня й чуєте її цвірінькання. (*Горобець.*) Це свійський чи дикий птах? (*Дикий.*) Чому? (*Тому що в горобця немає господаря і він літає там, де хоче.*)
- Це великий білий довгоший птах. Він багато плаває, а по землі ходить перевальцем. Цей птах полюбляє скубти травичку. А якщо його скривдити, він може вщипнути кривдника. (*Гусак.*) Це свійський чи дикий птах? (*Свійський.*) Чому? (*Тому що в нього є хазяїн, який його годує й піклується про нього.*) Бувають, малята, і дикі гуси. Але вони найчастіше рябі й значно худіші від свійських родичів. Це дозволяє їм літати.
- Це птах із червоним гребенем і дзвінким голосом. Він прокидається на світанку і раніше заміняв людям будильник. (*Півень.*) А це свійський чи дикий птах? (*Свійський.*) Чому? (*Тому що він живе в людей.*) А як називають дружину півня? (*Курка.*) А дітей півня? (*Курчата.*)

Мотивація

Зібрався Півник на гастролі до сусіднього села: дуже вже там прохали його виконати романси. А Півникові так не хотілося розлучатися зі своїми маленькими дітками — курчатами, які щойно вилупилися. Зробімо для співака портрет його малят, і він у розлуці не так сумуватиме.

Розминка для рук «Курчата»

- Зобразити долоньками, як курчата відкривають і закривають дзьобики;
- зобразити, як долоньки-курчата труться шийками одне об одного (тильною та зовнішньою частиною зап'ясть);
- зобразити, як долоньки-курчата відвертаються й повертаються дзьобиками досередини і назовні;
- зобразити, як долоньки-курчата танцюють, крутячи дзьобиками.

Фізкультхвилинка «Квочка»

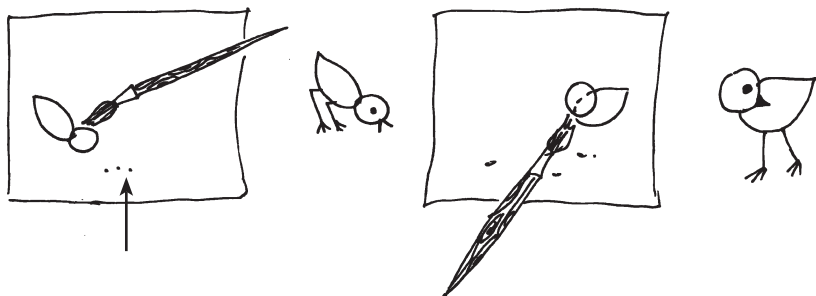
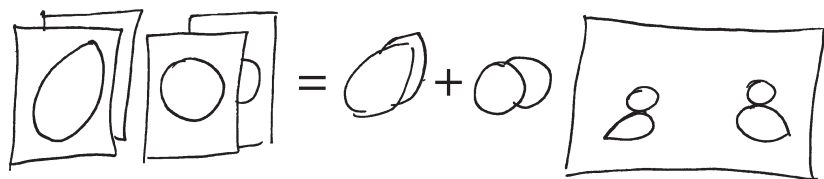
Ходить квочка навколо кілочка,	(Обертання тулубом.)
Водить діточок коло квіточок.	(Ходьба на місці.)
Квочка каже: «Квок!»	(Махи руками з плесками по стегнах.)
Ось золотий кілок!»	(Показування пальцем.)

Практична робота*

Вихователь роздає дітям папір із двома великими овалами та двома маленькими кругами.

1. Порахуйте круги. Скільки їх? А скільки овалів? Чого більше, чого менше? Зараз ми зробимо аплікацію двох курчат. За допомогою овалу ми зобразимо тулуб курчати, а за допомогою круга — його голову.
2. Обірвіть усі круги й овали по олівцевій лінії.
3. Для тла візьміть аркуш зеленого картону й покладіть на ньому ліворуч овал, над ним — круг і праворуч овал, а над ним — круг.
4. Зобразіть рухами, як курча дзьобає зернятка. Де в нього тоді голова? (*Унизу тулуба.*)
5. Щоб зобразити курча, яке дзьобає, опустіть голову курчати, розташованого ліворуч. Для цього перемістіть круг униз.
6. Приклейте овал із кругом унизу.
7. Намалюйте фломастером дзьобик, лапки-палички, оченята.
8. А тепер зобразіть рухами курча, яке чуває крильце. Де в нього при цьому голова? (*Угорі, трохи збоку.*)
9. Відповідно розташуйте голову курчати, яке стоїть праворуч. Приклейте голову й тулуб до тла.
10. Намалюйте фломастером дзьобик біля крила, лапки-палички, оченята.
11. «Розсипте» на лужку зернятка.

* Слабше підготовлені діти можуть зробити тільки одне курча.

Підсумок заняття

Виставка робіт.

Заняття 18. Крамниці. Фабрики

Тема. Колективна аплікація з елементами малювання. Силуетне вирізання «Ласощі».

Мета: ознайомлювати дітей із кондитерським виробництвом, із фабриками, що виготовляють цукерки, та з крамницями, де їх продають; учить малювати геометричні фігури, а також перетворювати геометричну фігуру на художній образ — цукерку; закріплювати навички силуетного вирізання й умінь складати візерунки на обмеженій площині; розвивати товариськість, кругозір; виховувати працьовитість і повагу до чужої роботи.

Обладнання: зразки цукерок різної конфігурації, картинки із зображеннями солодошів, половинка альбомного аркуша, шаблони прямокутників (по одному (3 × 6 см) для кожної дитини) і трикутників (по два для кожної дитини), простий олівець, смужки кольорового паперу, половинка кольорового картону, клей ПВА, пензлик і посудина для клею, ножиці, таця для обрізків, клейонка, волога ганчірочка і суха серветка, чорний фломастер, зразки фантиків.

Попередня робота. Бесіда про кондитерське виробництво, про фабрики, що виготовляють цукерки, і про крамниці, де їх продають. Демонстрація закручуваних (трикутники куточками до прямокутника) і складаних (трикутником «надвір») фантиків.

ХІД ЗАНЯТТЯ

Тематична ігротека

Дидактична гра «Склади цукерку»

Педагог роздає кожному малюкові по прямокутнику й по два трикутники. Далі він просить викласти з геометричних фігур цукерку із закручуванням фантиком (трикутники куточками до прямокутника) і цукерку зі складаним фантиком (трикутником навзовні).

Мотивація

У Королівстві Ласунів відкрили нову шоколадну фабрику. Але, щоб випускати цукерки, мало бути вмілим кондитером. Для цього ще потрібні талановиті дизайнери, які можуть придумати для цукерок барвисті обгортки. У Королівстві Ласунів таких дизайнерів не виявилось, і його жителі попросили нас із вами їм допомогти. Ну що, зможете виконати відповідальне замовлення й розробити дизайн обгортки для цукерок? Тоді до роботи!

Розминка для рук «Кондитери»

- Імітувати ліплення цукеркової маси;
- розкачати «ковбаски»;
- ребрами долонь розітнути «ковбаску»;
- пальцями формувати «цукерки».

Фізкультхвилинка «Оси»

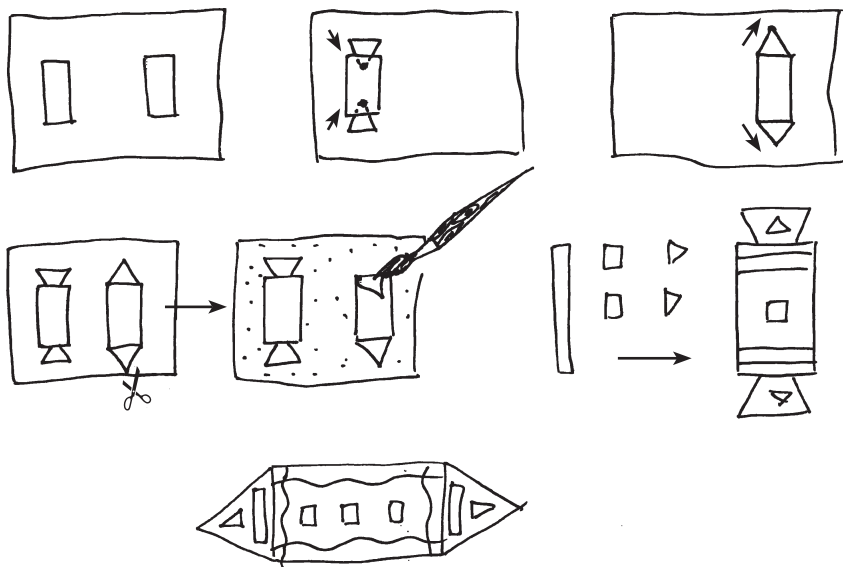
Оси ласощів шукають,	(Імітація з обертанням головою.)
До цукерок підлітають.	(Махи руками.)
Закружляли, загули,	(Присідання з підстрибуванням.)
Щоб цукерок їм дали.	(Простягання рук.)
Геть ми їх проженемо,	(Імітація.)
Їм лише одну дамо.	(Показування вказівного пальчика.)

Практична робота*

1. На альбомному аркуші двічі обведіть простим олівцем прямокутник. Вийшли два намальовані прямокутники.

* Слабше підготовлені діти можуть зробити тільки одну цукерку.

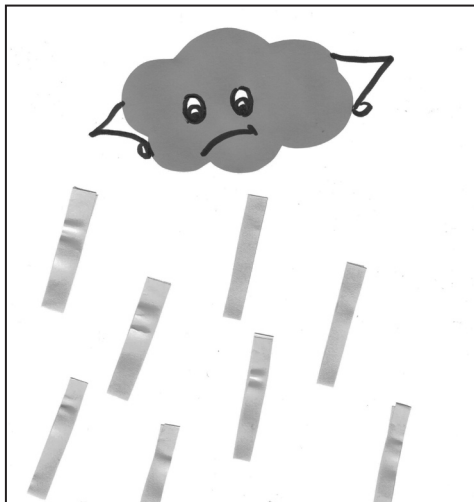
2. До першого прямокутника прикладіть трикутник кутом до однієї короткої сторони, заглибивши кут у прямокутник; обведіть.
3. До першого прямокутника прикладіть трикутник кутом до другої короткої сторони, заглибивши кут у прямокутник; обведіть. Вийшла цукерка із закручуванням фантиком.
4. До першої короткої сторони другого прямокутника прикладіть трикутник кутом назовні, обведіть.
5. До другої короткої сторони другого прямокутника прикладіть трикутник кутом назовні, обведіть. Вийшла цукерка зі складаним фантиком.
6. Виріжте обидві цукерки та приклейте їх на кольоровий картон.
7. З кольорового паперу наріжте тонких смужок, квадратиків і трикутників.
8. Складіть на цукерках візерунок зі смужок, квадратів, трикутників і приклейте його.
9. Надлишки клею промокніть сухою ганчірочкою. Липкі пальці протріть вологою серветкою.
10. Чорним фломастером обведіть смужки та квадрати по контуру і за бажанням додайте візерунки.

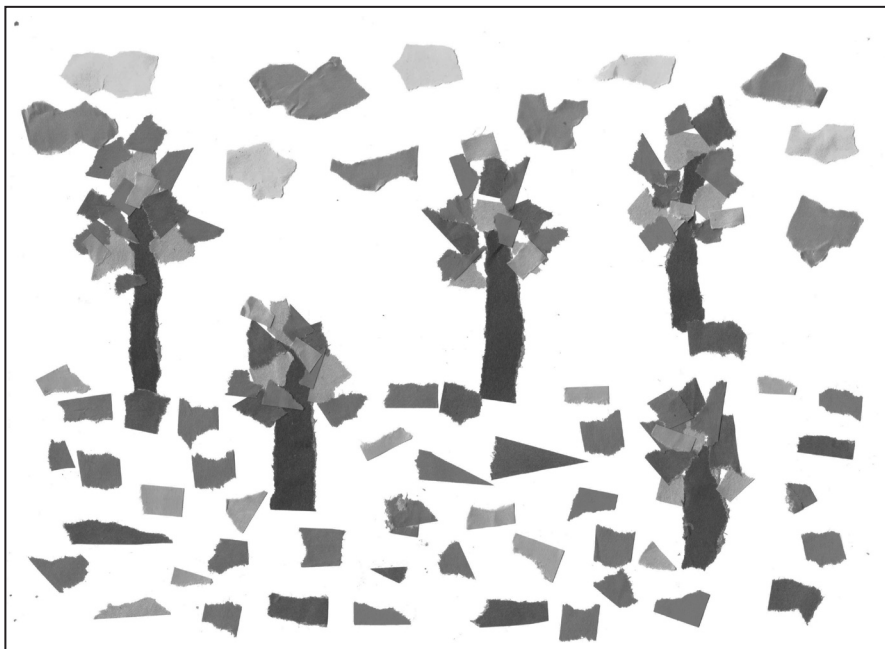
Підсумок заняття

Виставка цукерок.

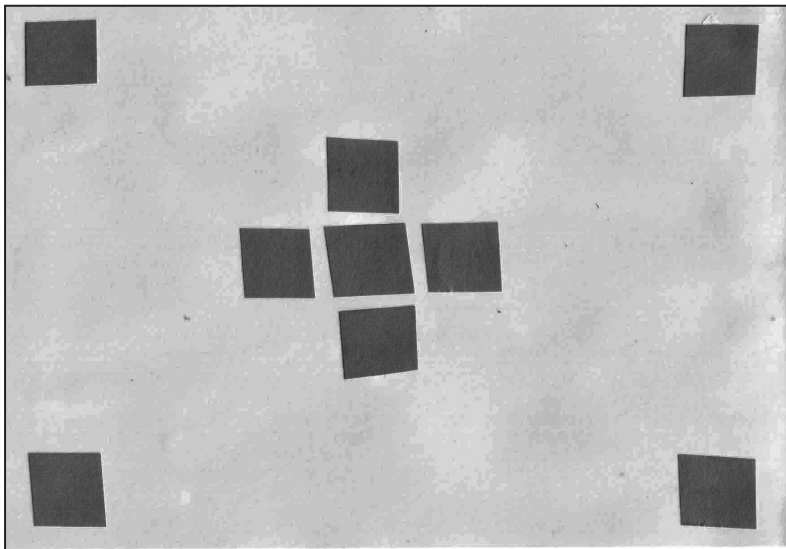
ДОДАТОК. РОБОТИ ДІТЕЙ 4–5 РОКІВ З АПЛІКАЦІЇ

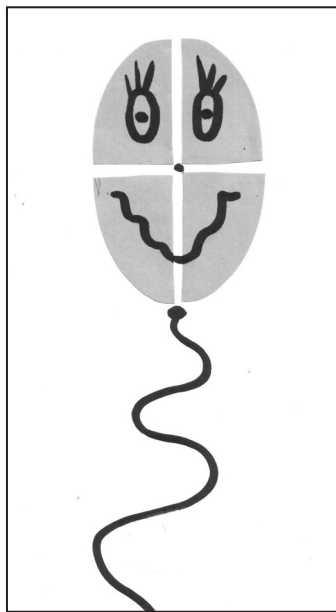
Вересень. Заняття 1. «Краплі зі смуг»

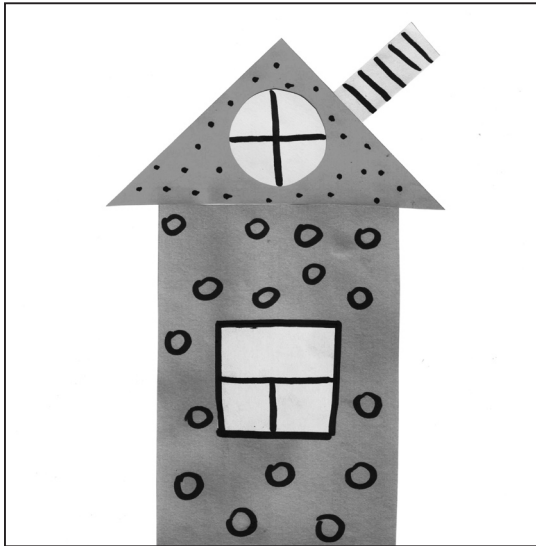
Вересень. Заняття 2. «Ліс»

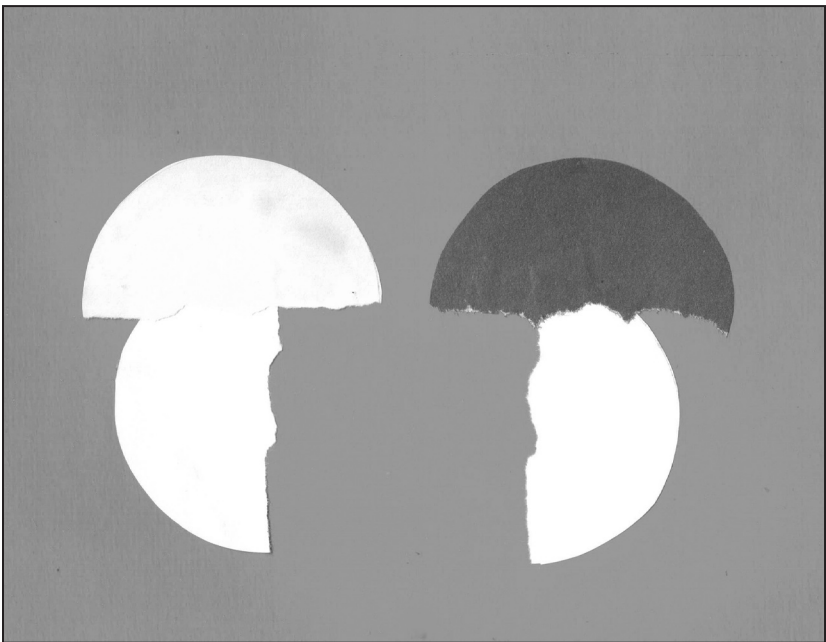
Жовтень. Заняття 3. «Косиночка для Інночки»

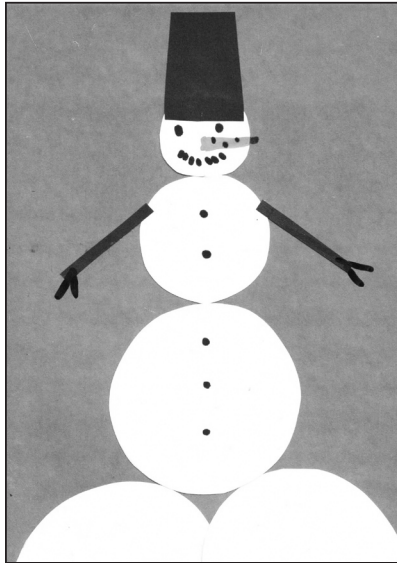
Жовтень. Заняття 4. «Повітряна кулька»

Листопад. Заняття 5. «Будинок із геометричних фігур»

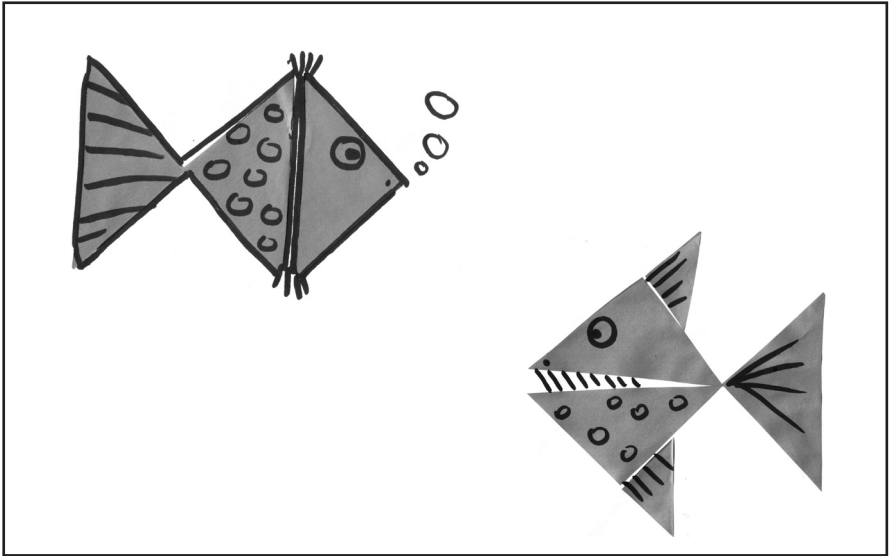
Листопад. Заняття 6. «Грибочки-боровички»

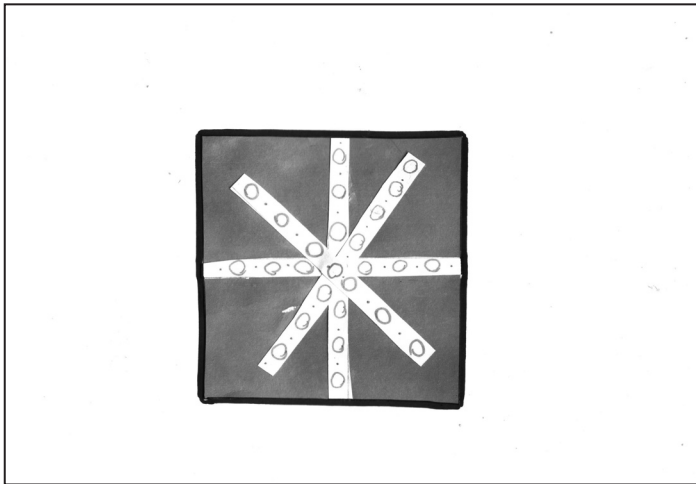
Грудень. Заняття 8. «Сніговик»

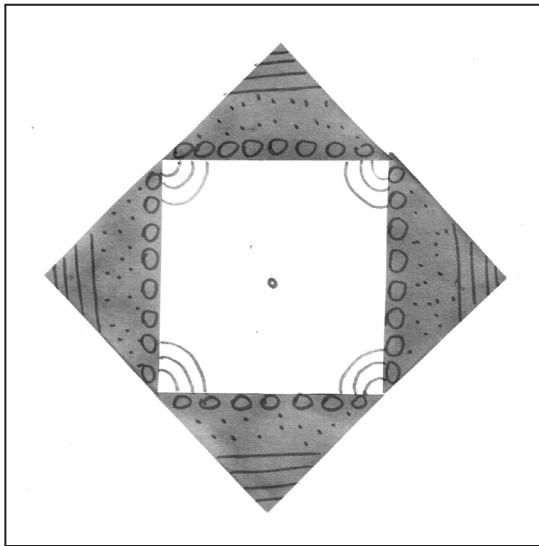
Січень. Заняття 9. «Зимовий парк»

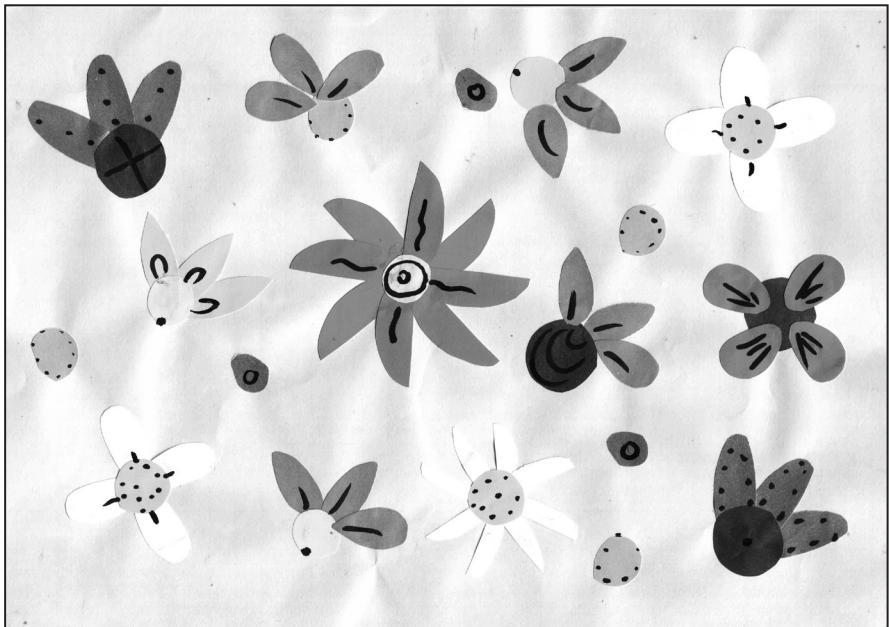
Січень. Заняття 10. «Рибка з трикутників»

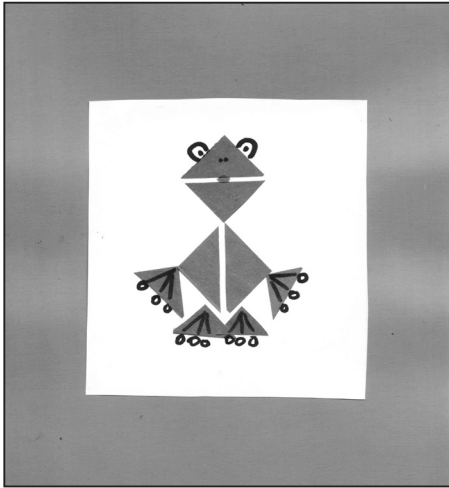
Лютий. Заняття 11. «Візерунчаста сніжинка»

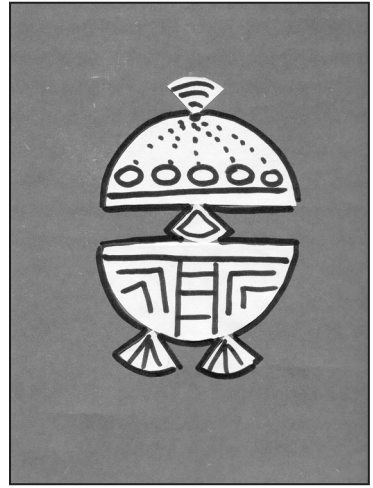
Лютий. Заняття 12. «Крижаний кристал»

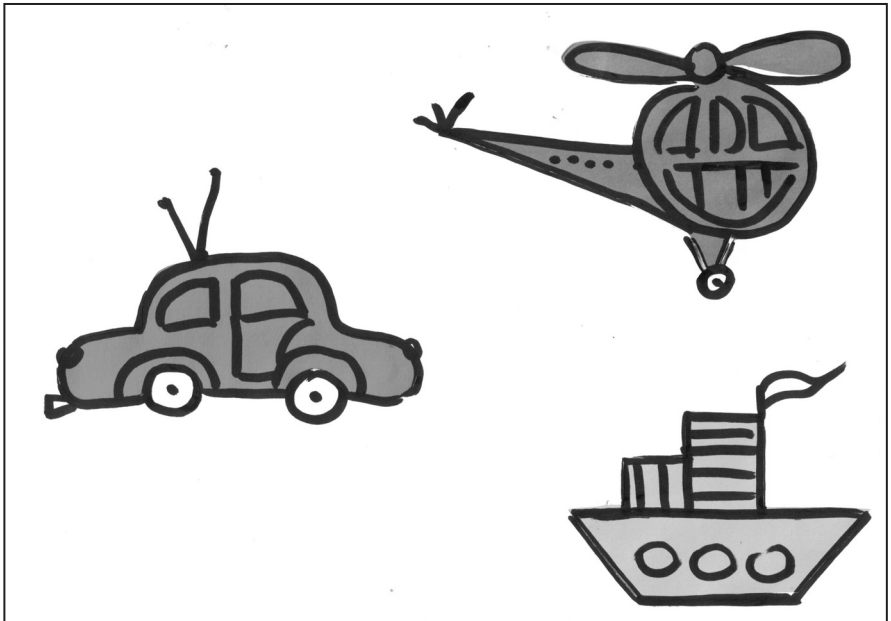
Березень. Заняття 13. «Первоцвіти в траві»

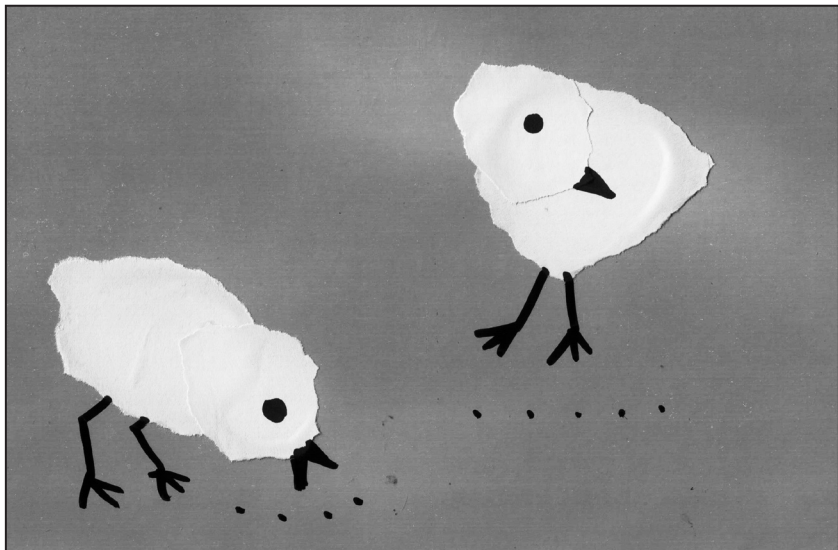
*Березень. Заняття 14.
«Жабеня з трикутників»*

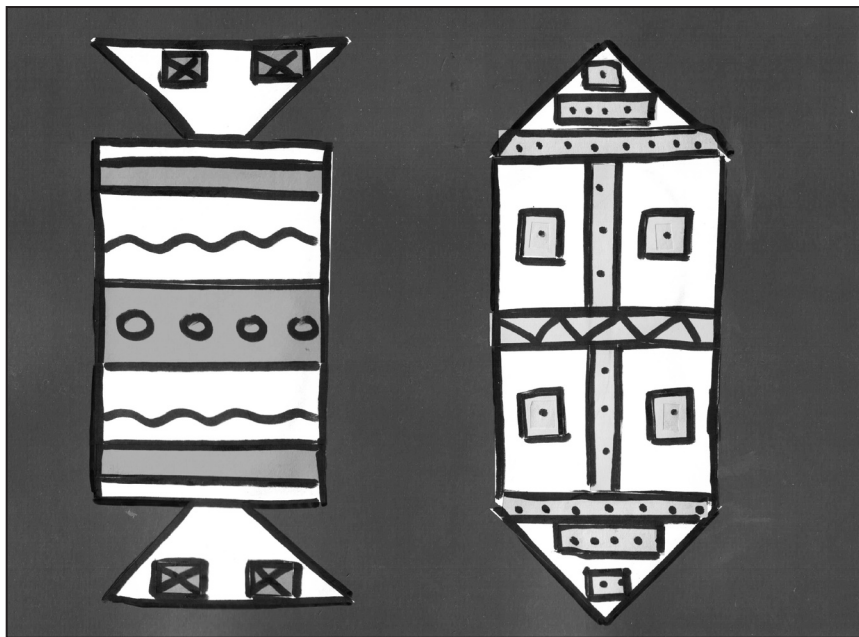
*Квітень. Заняття 15.
«Місяцехід із кругів»*

Квітень. Заняття 16. «Транспорт»

Травень. Заняття 17. «Курчата на лужку»

Травень. Заняття 18. «Ласоці»

ЗМІСТ

Вступ.....	3
ПЛАН-ПРОГРАМА З ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (АПЛІКАЦІЯ) у середній групі дошкільників.....	5
I КВАРТАЛ	
Вересень	7
Заняття 1. Погода.....	7
Заняття 2. Дерева восени	9
Жовтень	12
Заняття 3. Осінній одяг.....	12
Заняття 4. Іграшки	14
Листопад.....	16
Заняття 5. Будинки	16
Заняття 6. Гриби	18
II КВАРТАЛ	
Грудень	21
Заняття 7. Новий рік.....	21
Заняття 8. Зима	23
Січень	26
Заняття 9. Місто.....	26
Заняття 10. Риби	29
Лютий	31
Заняття 11. Зима	31
Заняття 12. Прикраси	34

ІІІ КВАРТАЛ

Березень	37
Заняття 13. Весна. Квіти.....	37
Заняття 14. Тварини	39
Квітень	42
Заняття 15. Космос.....	42
Заняття 16. Транспорт.....	44
Травень	46
Заняття 17. Птахи	46
Заняття 18. Крамниці. Фабрики.....	49
Додаток	52

Методичне видання
ЯКОВЛЄВА Наталія Вікторівна
АПЛІКАЦІЯ.

Конспекти занять для роботи з дітьми 4—5 років

Код А6888У. Підписано до друку 28.09.2009. Формат 60×90/16. Папір друкарський.
Гарнітура Шкільна. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 4.

ТОВ Видавництво «Ранок». Свідоцтво ДК № 3322 від 26.11.2008.
61071 Харків, вул. Кібальчича, 27, к. 135.

Адреса редакції: 61145 Харків, вул. Космічна, 21а.
Тел. (057) 719-48-65, тел./факс (057) 719-58-67.

Для листів: 61045 Харків, а/с 3355. E-mail: office@ranok.kharkov.ua

З питань реалізації звертатися за тел.: у Харкові — (057) 712-91-44, 712-90-87;
Києві — (044) 599-14-53, 417-20-80; Донецьку — (062) 345-98-24;
Житомирі — (0412) 41-27-95, 41-83-29; Дніпропетровську — (056) 785-01-74;
Львові — (032) 244-14-36, (067) 340-36-60; Сімферополі — (0652) 22-87-01, 22-95-30;
Тернополі — (0352) 49-58-36, (067) 395-33-05; Миколаєві — (0512) 35-40-39;
Рівному — (0362) 3-78-64, (067) 689-19-05; Сумах — (0542) 21-07-35;
Черкасах — (0472) 64-41-07, 36-72-14.
E-mail: commerce@ranok.kharkov.ua
«Книга поштою»: 61045 Харків, а/с 3355. Тел. (057) 717-74-55, (067) 546-53-73.
E-mail: pochta@ranok.kharkov.ua
www.ranok.com.ua

КОМПЛЕКС МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ЗАНЯТЬ ОБРАЗОТВОРЧОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

**Дітям — цікаво!
Вихователям — зручно!**

Серія «Маленькому художникові»

9 786115 401864